SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо про Україну!

Рік 121, ЧИСЛО 34, П'ЯТНИЦЯ, 22 СЕРПНЯ 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 34, FRIDAY, AUGUST 22, 2014 $2.00

Вітаємо читачів „Свободи" з Днем Незалежности України

Шановні читачі „Свободи"!

Екзекутива Українського Народного Союзу, редакційні колеґії видань „Свобода" та „Український тижневик", управа Союзівки сердечно вітають громаду з нагоди 23-ої річниці Незалежности України. Свято відновлення Незалежности України ми зустрічаємо у нелегких обставинах, коли недруги українського народу знову посягають на територіяльну цілісність держави, українську мову, історію та культуру. Російський аґресор захопив Крим і розпочав криваву війну на сході України, озброївши новітньою технікою численних найманців і зрадників. Але український народ, надхненний перемогою Евромайдану, став в обороні рідної землі і успішно долає натиск ворожих сил. Національна ідея знову стала в Україні основою народної єдности. Закордонні українці не залишилися осторонь і налагодили дієву допомогу Україні у боротьбі з ворогом. Вітаючи таку єдність закордонного українства, ми наголошуємо, що основою її стало згуртування громади в Українському Народному Союзі, інших громадських об'єднаннях, до розвитку яких ми закликаємо усіх наших співвітчизників.

Бажаємо усім відзначити державне і національне свято України у щасливому колі рідних і друзів!

Екзекутива Українського Народного Союзу

Прапор України над Москвою

Верхолази знімають синьо-жовтий прапор з висотного будинку. (Фото: „Інтерфакс")

МОСКВА. – У ніч на 20 серпня невідомі вивісили український прапор на шпилі висотної будівлі на Котельницькій набережній у центрі Москви, а також пофарбували у синій колір верх золотистої зірки на будівлі. Уранці верхолази зняли прапор з 26-поверхової будівлі, обіцяли перефарбувати зірку в золотистий колір до полудня.

Український прапор розміром шість на три метри залишався на шпилі будинку три години. Поліція затримала чотирьох підозрюваних у акції і має намір порушити кримінальну справу за статтею „вандалізм". За попередньою інформацією затримані – жителі Москви та области. У них вилучили альпіністське спорядження.

Житловий будинок на Котельницькій набережній – одна з семи висотних будвідель російської столиці, яку почали зводити в 1938 році.

Російський телеканал „LifeNews" оприлюднив відеофільм, у якому альпініст, який усю ніч перефарбовував зірку, спускається вранці з даху „висотки" (висота будинку 176 метрів) на парашуті. Відео нібито зняв на телефон один з мешканців будинку. Затримані Олександер Погребов, Олексій Широкожухов, Євгенія Короткова і Ганна Лепешкина заявили, що стрибнули з високого будника з парашутами, але прапора не чіпляли і зірку не фарбували. *(Радіо „Свобода", Бі-Б-Сі)*

Терористи розстріляли біженців

КИЇВ. – 18 серпня представник Ради національної безпеки і оборони (РНБО) Андрій Лисенко заявив, що терористи обстріляли колону біженців на трасі між селищами Хрящувате та Новосвітлівка Луганської области. Наразі є інформація про 17 загиблих, шістьох поранених, з яких троє важко поранених перебувають у лікарні міста Лутугине. У зв'язку з боями в даній місцевості неможливе проведення розслідування трагедії. „У Хрящуватому точились бої. Спочатку наші війська звільнили це місто, але потім була ворожа контратака", – сказав представник РНБО. Речник антитерористичної операції (АТО) Леонід Матюхін повідомив Бі-Бі-Сі, що майже всі в колоні загинули, багато згоріли живцем. Керівник прес-центру оперативного командування „Північ" Анатолій Прошин повідомив „Українській правді", що колону біженців зформували за наказом армійського командування, аби не допустити жертв серед мирного населення, бо в цих місцях ідуть активні бої.

Представник самопроголошеної „Донецької народної республіки" Андрій Пургін заперечив, що сепаратисти напали на колону. Водночас на сайті „Прес-центр ДНР" сказано, що сили сепаратистів здійснили артилерійський удар біля Хрящуватого, „в результаті якого у Хрящуватому противник зазнав втрат, ймовірно до 30 загиблих". *(Бі-Бі-Сі)*

Терористи ведуть обстріл населення з російської установки „Ґрад". (Фото: Радіо „Свобода")

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Інтронізовано предстоятеля УПЦ МП

КИЇВ. – 17 серпня предстоятель Української Православної Церкви Московського патріярхату Онуфрій вступив на катедру Митрополита Київського і всієї України. Інтронізація відбулася на вулиці біля Успенського собору Києво-Печерської лаври. На урочистостях були присутні близько 400 осіб, міліція посилила охорону Лаври та навколишніх місць. Митрополит Онуфрій отримав грамоти від Собору єпископів УПЦ МП і Патріярха Московського Кирила. Від Московського патріярхату був присутній керівник відділу зовнішніх зв'язків Митрополит Іларіон. Митрополит Онуфрій (у миру Орест Березовський) народився 5 листопада 1944 року в селі Коритне Чернівецької области в родині священика, навчався та працював у Москві, а до України повернувся у 1988 році та став намісником Почаївської Лаври у Тернопільській області, служив також у Чернівцях. 18 серпня прес-секретар УПЦ МП протоєрей Георгій Коваленко заявив, що УПЦ МП виступає за повернення анексованого Росією Криму до складу України. „Крим – це територія України, і його має бути повернено", – сказав він. *(„Українська правда")*

„Правий сектор" не піде на Київ

КИЇВ. – 17 серпня керівник „Правого сектору" Дмитро Ярош у відеозверненні заявив, що активісти організації залишаються на фронті та відмовляються від наміру йти на Київ. Своє рішення Д. Ярош пояснив тим, що частину вимог, викладених в ультиматумі до Президента Петра Порошенка, вже виконано. „Були факти затримання, побиття та катувань наших хлопців та дівчат, і це відбувалося за наказом заступника міністра внутрішніх справ Володимира Євдокимова. Нам повідомили, що всі побратими вже на волі, а питання звільнення Євдокимова розглядає Кабінет міністрів. Сподіваємось, що рішення про його відставку буде прийнято, тому, враховуючи ситуацію на фронті, залишаємося на своїх позиціях", – заявив Д. Ярош. Раніше Міністер внутрішніх справ Арсен Аваков стверджував, що бойових частин „Правого сектору" на фронті ніхто не бачив. Щодо вимоги звільнити В. Євдокимова А. Аваков повідомив, що документ на його звільнення поданий до Кабінету міністрів два тижні тому. *(Бі-Бі-Сі)*

США допоможуть Україні

ВІННИЦЯ. – Сполучені Штати Америки зважують на можливість надання Україні допомоги для облаштування військових літальних апаратів засобами захисту. Про це під час зустрічі з представниками командування Військово-повітряних сил України у Вінниці заявив 20 серпня аташе з питань оборони при Посольстві США в Україні полковник Джозеф Хікокс. До складу американської делеґації, яка прибула у Вінницю, увійшли фахівці командування Військово-повітряних сил Збройних сил США в Европі. „Коли мені стало відомо, що військові літальні апарати потребують відповідних засобів, які забезпечували б їх ефективний захист від ворожих систем протиповітряної оборони, то я відразу поінформував про це керівництво командування Військово-повітряних сил Збройних сил США в Европі, – сказав полковник. – Разом ми будемо робити перші кроки, щоб визначити потреби українських військових авіяторів". *(„Інтерфакс")*

Нові жертви опору терористів

ДОНЕЦЬК. – Лише 20 серпня в результаті бойових дій у Донецькій області загинули 34 жителі, ще 29 отримали поранення. Усього від початку ведення обліку постраждалих в ході подій, що почалися в Донецькій області 13 березня, поранення отримали 1,748 людей, загинула 951 особа. 20 серпня у боях за Іловайськ на Донеччині загинули дев'ять бійців батальйонів „Донбас" і „Шахтарськ". У Донецькій області упродовж 20 серпня терористи викрали 22 особи. Загалом з квітня викрадено 1,026 осіб. Наразі вдалося звільнити 558 осіб, залишається невідомою доля ще 468 осіб. *(Радіо „Свобода")*

НА ТЕМИ ДНЯ

Врожайний полудень віку

Петро Часто

Чимало накапостив на полі української освіти і науки за три з лишком роки в кріслі міністра освіти і науки України Дмитро Табачник. Встиг попіднімати на поверхню багатьох шкідливих для нашої історії, культури і мови авторів, посприяв з'яві низки книжок, концептуально ретроградних, просякнутих затхлим совєтсько-московським духом. І навпаки – не давав ходу талановитим і особливо корисним для української справи виданням.

Перебуваючи цього літа в Ужгороді, автор цих рядків мав велику приємність бути присутнім на презентації фундаментального дослідження, котре дістало можливість побачити світ завдяки Революції гідности і поваленню антиукраїнського режиму януковичів-азарових-табачників, – „Історії України від найдавніших часів до 1648 року", і ближче познайомитися з його автором – доктором історичних наук, професором Ужгородського національного університету, членом Національної спілки письменників України Сергієм Федакою.

Сергій Федака. (Фото: Володимир Твердохліб)

Передусім належить сказати, що йдеться про творчу особистість рідкісної інтелектуальної енерґії. Тільки науковий доробок викликає щирий подив своїм маштабом і глибиною: це книжки „Політична історія України-Русі доби трансформації імперії Рюриковичів (XII ст.)", „Герої Слова о полку Ігоревім", „Землі і міста княжої України-Русі: нарис історичної географії", „Літописні джерела з історії княжої і козацької України-Русі", „Сучасна Україна: портрет з натури", „Хроніка Карпатської України", „Авґустин Волошин: коротка біографія", „Літопис Карпатської України", „Ужгород крізь віки" „Ужгород: роки і люди", „З історії християнства на Закарпатті".

Проф. С. Федака – автор близько 200 публікацій у наукових виданнях Києва, Львова, Ужгороду, Чернівців, Одеси, Дніпропетровська, а також понад 3,000 науково-популярних статтей у різних виданнях, періодиці та електронній мережі України й інших країн – з історії, політології, літературознавства, мистецтвознавства, культурології, публіцистики.

Є з чим привітати славного ужгородця і як поета, прозаїка, літературного критика, історика літератури. На його художньому конті – збірки віршів „Дороги кохання", „Окрушини дзеркала", „Небесні суходоли", збірка новель „Яблуко від Єви", художньо-документальна повість „Карпатський кросворд", історико-пригодницький роман „Валет Валентина

(Закінчення на стор. 22)

Відкрито пам'ятники славним землякам

Ярослав Сеник

ДОЛИНА, Івано-Франківська область. – 10 серпня громадськість урочисто святкувала День міста. Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук) відслужив архиєрейську Літурґію в церкві Різдва Пресвятої Богородиці у старій частині міста, а пізніше на подвір'ї храму освятив перший у світі пам'ятник Кардиналові Мирославу-Іванові Любачівському.

Опісля громадськість міста урочистою ходою перейшла до площі перед краєзнавчим музеєм „Бойківщина", де Патріярх Святослав освятив бронзовий пам'ятник відомим меценатам – подружжю Омелянові та Тетяні Антоновичам. Авторами обох пам'ятників є Василь Заляско та Руслан Романишин.

В актовому залі Будинку техніки відбулася академія з участю духовенства, лавреатів нагороди Фундації О. і Т. Антоновичів, представників наукової, творчої та ділової громади з Долини, Івано-Франківська, Львова і Києва. Організатором усіх заходів була міська влада та посадник Долини Володимир Гаразд. У краєзнавчому музеї „Бойківщина" відкрито виставку про життєвий шлях Кардинала М.-І. Любачівського та подружжя Антоновичів.

Міжнародна фундація О. і Т. Антоновичів була заснована у США 30 грудня 1980 року. Від початку 1990-их років вона діє в Україні, беручи участь у багатьох проєктах загальноукраїнського характеру. Серед них – реконструкція, ремонт і реставрація двох будівель Львівської національної наукової бібліотеки України ім. Василя Стефаника, реконструкція Бакалаврської бібліотеки Національного університету „Києво–Могилянська академія", допомога Українському Католицькому Університетові. Від 1981 року лавреатами літературних і наукових нагород Фундації стали 66 осіб з США, України, Канади та ще семи інших країн світу.

Ярослав Сеник – науковий співробітник Львівської національної наукової бібліотеки України ім. Василя Стефаника, хранитель архіву Омеляна та Тетяни Антоновичів та архіву Фундації Антоновичів.

Біля пам'ятника Омелянові та Тетяні Антоновичам директор Фундації Т. та О. Антоновичів д-р Ігор Воєвідка (зліва) з дружиною Мартою та автори пам'ятника Василь Заляско і Руслан Романишин. (Фото: Ярослав Сеник)

Пам'ятник Кардиналу Мирославу-Іванові Любачівському.

З Днем Незалежности, дорогі українці!

Дорога українська спільното за кордоном!

В переддень 23-ої річниці Незалежности України звертаюсь до кожного з Вас зі словами подяки та надії.

Дякую кожному, хто сьогодні своїми діями, коштами, молитвами долучився до боротьби українців за державний суверенітет, людську гідність, особисту свободу та Незалежність України.

Українці, вперше у XXI сторіччі, зі зброєю в руках відстоюють свою державу. Майже чотири місяці триває героїчна боротьба за мир нашого народу, який проявив неймовірний патріотизм, звитягу та силу духу проти озброєного до зубів аґресора.

Кожна втрата наших Збройних сил пекучим болем відбивається в серцях кожного з нас і зміцнює нашу єдність.

Україна змінилась. Українці змінились. Ми здатні гідно дати відсіч всім, хто має загарбницькі пляни щодо нашої держави.

Аґресор, сильний своєю новітньою зброєю, підступністю та жорстокістю, хоче знищити Україну не лише з карти світу, а й лиця землі. Однак, хвиля єднання українців сьогодні така, що відчуття нашої остаточної і незворотної перемоги є сильнішим за будь-які залякування та погрози.

Наша сила – в єдності!

Наша надія – на Бога та правду!

З Днем Незалежности, дорогі українці!

З повагою,

Петро Порошенко,
Президент України

Шановні друзі!

Від імені українських дипломатів в ООН вітаю усіх вас з 23-ою річницею Незалежности України. Усі великі успіхи нашої держави складаються з успіхів кожного небайдужого українця. Тож у переддень найважливішого свята України щиро покладаюся на успіх наших спільних дій і продовження активної співпраці, яка єднає нас.

Непроста ситуація в нашій державі, яка зіткнулася з безпрецедентними викликами та прямим зазіханням на суверенітет, територіяльну цілісність та безпеку власних громадян, вимагає нашої консолідації та неухильної відданости справі обстоювання національних інтересів України.

Вітаючи вас з головним державним святом, хочу виголосити слова вдячности за вашу незмінну увагу до діяльности українських дипломатів в ООН, за дієву допомогу і за мудрі поради та думки. У цей час, коли народ України обстоює цінності та вільний вибір своєї долі, неоціненим є сприяння, яке надають нашій державі українські організації США та усього світу.

Сердечно бажаю вам, дорогі друзі, щастя, радості і добра!

Слава Україні!

Посол **Юрій Сергеєв**,
Постійний представник України
при ООН, Ню-Йорк

Від імені Генерального консульства України в Ню-Йорку вітаю Вас з 23-ою річницею Незалежности України!

24 серпня 1991 року на позачерговій сесії Верховної Ради України було прийнято Постанову та Акт проголошення незалежности України. З цього моменту Україна стала незалежною державою з неподільною та недоторканою територією, на якій чинними є тільки власні Конституція, закони та постанови уряду.

Виміром щасливої долі будь-якого народу є його незалежність. Це – найвагоміше надбання, здобуте наполегливою боротьбою і невтомною працею, обагрене кров'ю, випестуване в думках численних поколінь багатовікової історії свободолюбної країни.

Віками прямуючи до незалежности, українці, не покладаючи рук, не схиляючи голови, не шкодуючи сил і життя, наближали, взиваючи до Господа, цей омріяний день. Сила національного духу та єдність у визначальні історичні моменти допомагали нам здолати всі труднощі на шляху розбудови і зміцнення державности.

Наразі наша країна переживає суворі випробування. Але, як і багато століть назад, український народ дасть гідну відповідь на всі виклики сьогодення. Ми обов'язково переможемо. Суверенна і соборна Україна стане сучасною европейською державою – заможною і сильною.

Сьогодення висуває перед кожним із нас високі вимоги, спонукає до особливої відповідальности перед собою, країною, Богом, перед поколіннями, які прийдуть після нас, адже незалежність – основа людської і національної гідности, вона робить нас вільними і сильними, формує нове мислення та світогляд, вимагає від нас виважених вчинків і усвідомлених дій.

Вітаючи один одного з цим святом, бажаю усім нам миру, добра та злагоди заради процвітання нашої країни, а відтак – і кожної родини.

Слава Україні!

Ігор Сибіга,
Генеральний консул України в Ню-Йорку

Зустрічаймо 23-тю річницю відновлення Незалежности України!

Звернення від Українського Конґресового Комітету Америки

24 серпня українці в усьому світі відзначатимуть 23-тю річницю відновлення Незалежности України. Монументальний документ Верховної Ради 23 роки тому дав змогу українцям стати господарями на своїй землі, запевнити її територіяльну цілісність і державний суверенітет.

Вже 23 роки українці працюють в ім'я досягнення повноцінної демократії, в ім'я реформування і соціяльного оздоровлення економіки. Вони боролися, щоб скинути з себе гнітючий тягар імперської, царської і совєтської, спадщини, яка протягом століть сковувала їхню творчу силу; вони повернули свої погляди на Европу, свідомо обравши політичну й економічну інтеґрацію з західнім світом.

На жаль, і сьогодні, після більш ніж двох десятиліть свободи і значних успіхів у внутрішньому розвиткові, Україна, країна майже з 50-мільйонним населенням, знову зазнає вторгнення на її територію свого історичного ворога, Росії.

Наприкінці минулого і на початку цього року Україна пережила особливий період – нове, ще переконливіше очищення революцією на Майдані Незалежности столиці, на майданах усіх великих і малих міст. Українці довели всьому світові, що високо цінують свободу і цінності демократії, тому об'єдналися у справедливій боротьбі проти російського вторгнення на землю суверенної України, проти анексії Криму Росією, проти спровокованих Москвою сепаратистських банд на сході країни.

Сьогодні наші брати і сестри в Україні все ще перебувають у героїчній, жертовній боротьбі за свободу, за національну і соціяльну справедливість, за побудову справді незалежної, европейської України. У цю 23-тю річницю відновлення Незалежности України, закликаємо всіх українців, кожного на своєму місці, подвоїти зусилля в якнайповнішій допомозі нашим братам.

Нехай Господь подасть українській нації міцність і силу духу, щоб протистояти безперервним нападам з боку підбурюваних Росією терористів на сході України, а героям, які віддали своє життя в боротьбі за незалежну і суверенну Україну – Вічну пам'ять!

Слава Україні!
Героям Слава!

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Скинули пам'ятник Ленінові

МАРІЮПІЛЬ. – 15 серпня повалено з постаменту восьмиметровий пам'ятник Ленінові в центрі міста. Пам'ятник упав на плити і розколовся. Раніше міська влада встановила цілодобову охорону пам'ятника через неподинокі спроби знести скульптуру. Пам'ятник на перехресті проспектів Леніна і Будівельників стояв 27 років. *(„Українська правда")*

Звинуватили командира снайперів

КИЇВ. – 15 серпня Ґенеральний прокурор Віталій Ярема повідомив, що в Україні розслідують близько 50 кримінальних справ за фактами переходу українських військових на територію Росії. Серед них справа 28-річного капітана Олександра Портяненка, командира сотні снайперів з 72-ої бригади, який 2 серпня вивів з оточення групу з 11 вояків, але не на українську територію, а в Росію. Наступного дня військових передали в Україну, де капітана заарештували. Прокуратура звинувачує його в ухилянні від військової служби та умисному знищенні військового майна (вантажівки „Урал") – за це загрожує до 10 років тюрми. Сам О. Портяненко пояснює, що на території Росії сотня опинилася, коли треба було пройти вздовж кордону, щоб уникнути втрат. Прориватися через ворожі позиції було небезпечно – сотня майже не мала набоїв і могла потрапити в засідку чи полон. Опинившись у Росії, снайпери не просили притулку і вимагали відіслати їх в Україну. 6 серпня Жовтневий районний суд Дніпропетровська відмовився заарештовувати капітана, як просила прокуратура. Розгляд його справи має початися в жовтні. *(Бі-Бі-Сі)*

Помер Всеволод Нестайко

КИЇВ. – 16 серпня на 85-му році життя помер український дитячий письменник Всеволод Нестайко – один з найвідоміших дитячих авторів в Україні. 1979 року Міжнародна рада з дитячої та юнацької літератури внесла його трилогію „Тореадори з Васюківки" до особливого почесного списку Ганса-Християна Андерсена як один з найвидатніших творів сучасної дитячої літератури. Також за його повістями та оповіданнями створено фільми. Багато сучасних українських письменників та літературознавців вважають його майстром слова й кажуть, що смерть автора – велика втрата для української літератури. *(Радіо „Свобода")*

Президент дозволив убивати терористів

КИЇВ. – 18 серпня Президент Петро Порошенко підписав зміни до закону про міліцію щодо умов застосування сили, спеціяльних засобів і вогнепальної зброї у районі проведення антитерористичної операції (АТО). Закон надає міліції право застосовувати без попередження заходи фізичного впливу, спеціяльні засоби і вогнепальну зброю проти осіб, які відповідно до закону „Про боротьбу з тероризмом" визнаються терористами та займаються тероризмом. „Це дозволить підвищити рівень безпеки працівників міліції під час проведення АТО та сприятиме ефективнішому виконанню ними завдань із знешкодження терористів", – йдеться у повідомленні прес-служби Президента. *(„Українська правда")*

Крим втратив торгівлю у Европі

СИМФЕРОПІЛЬ. – У квітні-травні обсяг постачання товарів з Криму до країн Евросоюзу становив 113.4 тис. дол., що у 251 раз менше, ніж в 2013 році. Про це 17 серпня повідомив науковий консультант Центру Разумкова Володимир Сіденко, посилаючись на дані кримської статистики. В таких умовах, зазначив експерт, єдиним ринком для кримських компаній залишається ринок Росії. „Крим не визнається світовим співтовариством як частина Російської Федерації, а це означає, що він фактично не має можливости використовувати міжнародно-правові норми для захисту інтересів суб'єктів економічної діяльности на території півострова", – сказав він. *(„Українська правда")*

АМЕРИКА І СВІТ

Росія загрожує світові

ВАРШАВА. – 13 серпня Міністерство закордонних справ Польщі зажадало від Посольства Росії у Варшаві пояснити зроблену 12 серпня головою Ліберально-демократичної партії Росії Володимиром Жириновським заяву про те, що Володимир Путін вже вирішив почати Третю світову війну, і Европа, якщо вона не змінить своєї політики щодо України, може бути спалена, як у Другій світовій війні. У першу чергу, за його словами, постраждають найближчі сусіди Росії, оскільки там базуються війська НАТО. „Доля прибалтійських держав і Польщі вже визначена. Їх буде стерто з лиця землі. Нічого там не залишиться", – заявив В. Жириновський в інтерв'ю для телеканалу „Росія-24". Міністер закордонних справ Польщі Радослав Сікорський, відповідаючи на запитання, чи ставиться він серйозно до того, що сказав російський політик, сказав: „Вкрай серйозно. Жириновський є представником опозиції, але не є звичайним депутатом або приватною особою. І тому ми були змушені через ці скандальні слова висловити наш протест". *(„Дзеркало тижня")*

Нові санкції США проти Росії

ВАШІНҐТОН. – 14 серпня Департамент фінансів США впровадив нові правила для російських компаній, що підлягають економічним обмеженням. Набув чинности захід, згідно з яким секторальні санкції поширюються на всі російські підприємства, 50 відс. і більше капіталу яких належать фізичним та юридичним особам, які потрапляли під санкції раніше. В першу чергу під цю хвилю потрапила одна з найбільших страхових компаній Росії „Согаз", більше половини акцій якої належить банкові „Росія" і „Volga Group". США внесли банк „Росія" і його співвласника Юрія Ковальчука у чорний список ще 20 березня, відразу ж після анексії Криму Російською Федерацією. Окрім цього, під ударом економічного ембарґо може опинитися і фінська компанія „Arena Events O", що керує стадіоном у Гельсінкі. Компанія також була включена в чорний список навесні цього року. *(Інтерфакс–Україна)*

Франція допомагає іракським курдам

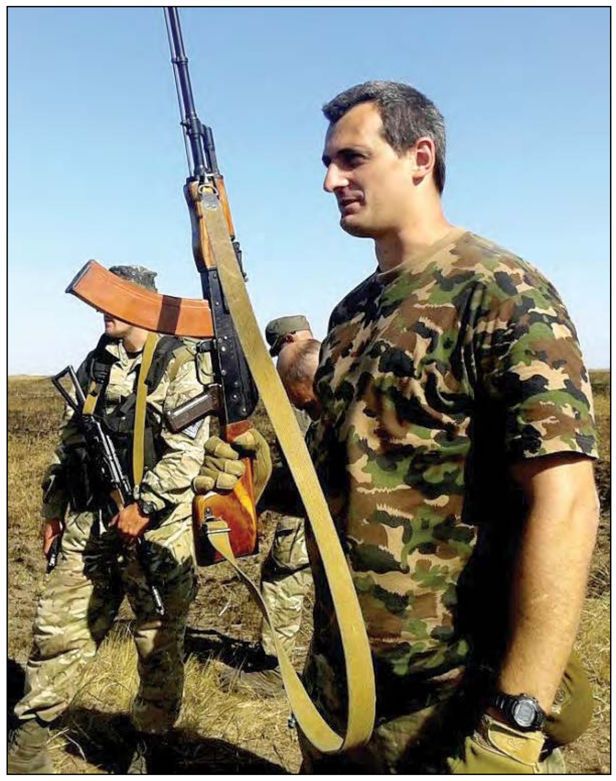
ПАРИЖ. – 13 серпня Президент Франції Франсуа Оланд оголосив, що Франція постачатиме іракським курдам зброю для боротьби з бойовиками „Ісламської держави". У своїй заяві Ф. Оланд пояснив, що Париж робить такий крок на прохання влади Курдської автономії. Багдад схвалив рішення французів про передання військового обладнання курдським збройним формуванням, відомим як „пешмерга". Раніше Сполучені Штати також розпочали постачання зброї до Курдської автономії. 13 серпня Вашінґтон заявив, що надсилає до автономії на півночі Іраку 130 своїх військових експертів. Морські піхотинці і група спеціяльного призначення оцінюватимуть гуманітарну ситуацію, але не братимуть участи в боях, заявив Секретар Депатаменту оборони США Чак Гейґл. Цей персонал приєднається до інших 250 американських військових радників, які вже перебувають в Іраку. Бойове летунство США завдає точкових ударів по силах бойовиків, а також постачає харчі та воду іракським біженцям. *(Радіо „Свобода")*

Вашінґтон і Ханой плянують співпрацю

ХАНОЙ. – 14 серпня Голова Об'єднаного комітету начальників штабів США Мартін Демпсі відвідав В'єтнам для переговорів з керівниками цієї країни щодо все більшої активности Китаю в Південно-Китайському морі. Ханой і Вашінґтон мають намір посилити військову співпрацю – в той час, як Пекін шукає можливости розвідувати поклади нафти і газу у спірних морських водах. Під час візити генерал М. Демпсі відвідав колишню базу армії США в Дананзі, де американські токсикологи працюють над очищенням території від сильнодіючого хемічного препарату „Аґент оранж", який американці розпорошували над в'єтнамськими джунґлями під час колишньої війни. *(Бі-Бі-Сі)*

Прощальне слово Тетяни Чорновол

12 серпня „Українська правда" оприлюднила розповідь відомої громадської діячки Тетяни Чорновол, присвячену її чоловікові Миколі Березовому, який геройчно загинув у бою з терористами.

Микола Березовий. (Фото: „Українська правда")

Прощання з моїм Миколою – завтра. В Борисполі, о 12-ій год. В каплиці, що біля могили Чубинського, автора нашого гимну. Микола його так його гарно виконував, так щиро. Він вірив в ті слова всією душею. Він був справжнім. Він не був вояком у фейсбуку, він не думав про піар чи політичну кар'єру. Він просто воював за Україну, за свою землю, адже він народився і прожив більшу частину життя на Донбасі. Він мріяв звільнити від сепаратистів і москалів рідну Горлівку. Він не просто вважав це обов'язком кожного справжнього чоловіка – він вірив, що такий шанс дається раз на тисячу років, що його покоління робить вибір бути Україні чи ні.

Воля або смерть – ми вибирали на Майдані. Україна або смерть – у війні з Росією. Він вірив, що якщо критична маса українців, кожен для себе зробить цей вибір на користь останнього, то, що б не було, якою не буде важкою ціна, Україна зрештою переможе. З аморфної маси, що так-сяк трималася вкупі, нарешті постане справжня Україна. Країна, де патріотизм, служіння своїй країні, гідність – норма. Де над тими, хто хоче бути корисний для держави, не сміються, як над дурниками.

Ми були з Миколою однодумці. Він мене підтримував, навіть коли мені доводилося ризикувати життям. Він один такий, хто вважав, що заради країни можна пожертвувати всім. І це при тому, що він мене сильно кохав, всі 12 років нашого спільного життя. Який він був щасливий, коли я вижила після замаху. Як він ходив за мною на Майдані, як тінь. Він мене не зупиняв, але як при цьому боявся за мене. Я знала: він вирішив, якщо смерть, то загинути першим...

Я знала, як він мучився, а після Майдану в мене стало таке страшне життя, що не було часу, можливости та сил вибачитися-пригорнути. Я так перед ним винна.

Він загинув, бо це – війна. Він загинув, бо був світлим і справжнім. Під снайперським вогнем він кинувся витягати пораненого „Світляка". Він ставився до своїх обов'язків командира по-особливому – вважав, що відповідає за кожного. А мого Миколу став витягати Роман („Сокіл"), який взяв на себе обов'язки командира. „Сокіл" тягнув його за ноги та отримав кулю в живіт, зараз бореться за життя. Така наша чота... В ній – найкращі.

Я теж була в ній... „Світляк" мене навчив чистити мій автомат. Я чистила і кулемет Миколі. Всі сміялися. А мені хотілося чимось бути корисною. Бо я розуміла, що присутність близької людини – це тягар для командира. Я обіцяла бути ззаду, як в Маріюполі.

Я не могла не бути з ним, з ними. Я втікала з Києва, з уряду, коли була найменша можливість. Ми були однієї крови. Я тільки серед них почувала себе цільною. Мені було з ними, як рідними людьми. Вони були найкращі, бо коли людина робить вибір собою пожертвувати заради країни, в ній проявляються найсвітліші людські якості, підлості відходять на другий плян. В уряді – навпаки.

А коли він загинув, мене не було поряд... Я усвідомлювала, що він на війні, що він може загинути, але я так молила, щоб я була поряд, якщо це станеться. Я зараз питаю себе: а може, я б допомогла? Ми були ангелами охоронцями один одного. Я порятувала його в Черкасах (в часи Майдану), він врятував мене 19 лютого.

Може я б допомогла? В нього поранення було в ногу, він стік кров'ю, далеко від мене, за тисячу кілометрів...

А ще він зі мною попрощався. А я ні... О 5-ій ранку він мені прислав вістку: „Штурмуємо Іловайськ. Зв'язок пропадає, тому не хвилюйся. Я тебе люблю". Я прочитала тільки вранці. Написала відповідь: „Тебе люблю дуже. Тримайся". А потім дивлюся, ще є вістки. А в них, що він... загинув. Виходить, я вже мертвому писала...

Я примчала на базу батальону „Азов", забігла в кімнату, де жила наша чота. Його речі – акуратно складені... Він був такий акуратний, розумний і грамотний. Він завжди перевіряв мої тексти на помилки. Він завжди мав проблему з працевлаштуванням через мою журналістську діяльність.

Я напередодні йому навіть не подзвонила. Я була морально вбита і зла. І вирішила йому не дзвонити. В той день я поїхала в Конча-Заспу, і дізналася що ворог України Юрій Іванющенко продовжує будувати „Нове Міжгір'я" в Конча-Заспі, за яке мене вбивали в грудні. І це той Юрій Іванющенко, який організовував ескадрони смерти, який запустив маховик сепаратизму на Донбасі. Він продовжує будувати хороми, а мій чоловік загинув...

Але не даремно! Наша Україна є і буде! Його жертовність, його кров буде прикладом, наснагою для найкращих. На його крові і крові інших, хто зробив свій вибір і пройшов дорогою до кінця, Україна переможе зараз, і буде триматися в майбутньому (так, як наша незалежність постала на крові вояків УПА). Він був з тих клітинок організму України, які борються за виживання не лише прямих нащадків, а й за майбутнє всього роду. За майбутнє, в якому будуть жити не тільки гідні українці, а і підлі споживачі життя, кати і злодії (ті, які грабують Україну, поки інші за неї гинуть, будуть завжди, така правда життя).

Проте наша справа дати шанс гідним. Тому все це не даремно. Герої живуть не даремно. Геройство, самопожертва не буває даремним. Ніколи. Ні в якій ситуації. Мій Миколо! Моє Сонечко! Я не знаю, як мені далі... Пробач мені. Я тебе люблю.

Польські журналісти підтримали українців

ВАРШАВА. – 13 серпня Польська асоціяція журналістів повністю підтримала заяву Національної спілки журналістів України та Незалежної медіа-профспілки України, в якій пропонується змінити місце проведення щорічних зборів Европейської федерації журналістів (ЕФЖ). Асоціяція закликала інші організації ЕФЖ бойкотувати щорічні збори, якщо вони будуть проходити в Москві.

Керівна рада Польської асоціяції журналістів вже подавала у квітні офіційну відмову брати участь у московській конференції. У першій декаді серпня Національна спілка журналістів України і Незалежна медіа-профспілка України ухвалили спільну заяву, в якій закликали скасувати проведення щорічних зборів ЕФЖ у Москві або бойкотувати їх.

Рішення про щорічні збори у Москві чотирма голосами проти трьох ухвалив керівний орган ЕФЖ у Парижі у червні цього року.

Комітет Незалежної медіа-профспілки України

Хроніка бойових дій

Оперативна інформація інформаційно-аналітичного центру Ради національної безпеки і оборони

■ **13 серпня** – Підрозділи Національної ґвардії зайняли місто Гірське на Луганщині. Під час звільнення міста втрат серед особового складу не було. Протягом доби сили Антитерористичної операції (АТО) 20 разів вступали в вогневий контакт з ворожими угрупуваннями. На кордоні відбулися збройні сутички з диверсійно-розвідувальними групами в районі населеного пункту Побєда та поблизу пункту пропуску „Успенка". На ділянці відділу „Красна Талівка" під час руху прикордонної колони диверсанти підірвали два фугаси. Прикордонники виявили групу терористів з ґранатометами, по яким було відкрито вогонь на ураження.

■ **14 серпня** – Українське військо звільнило від терористів селище Новосвітлівка біля Краснодону та перекрило останню можливість автосполучення між Луганськом та іншими територіями, які підконтрольні російським найманцям. Найбільш запеклі бої ведуться в районах Горлівки, Красного Луча, Іловайська і Донецька. Терористи продовжують стягувати значні сили до Сніжного. Росіяни посилили провокації на кордоні з Україною. Росія переправляє до України сучасні малоґабаритні станції супутникового зв'язку, які дозволяють підтримувати зв'язок на великих відстанях. Одну з таких станцій вилучено під час бою біля міста Лутугине.

■ **15 серпня** – Українське військо взяло під контролю міста Чернухіне, Булавінське і Олександрівське. Сили АТО завершують оточення загонів бойовиків у Луганську. Тривають позиційні бої поблизу Донецька, Луганська, Горлівки, Іловайська, Первомайська, Красного Луча. Продовжуються обстріли українських підрозділів з території Росії з установок „Ґрад". Обстрілом повністю знищено пункт пропуску „Успенка". Вночі через пункт пропуску „Ізварине", який тимчасово не контролюють українські прикордонники, з Росії в Україну увійшла колона російської важкої військової техніки.

■ **16 серпня** – Продовжуються активні бойові дії проти терористів, які намагаються утримати контролю над Донецьком, Луганськом, Горлівкою, Первомайськом, Іловайськом та Красним Лучом. Збройні сили України 27 разів вступали у вогневий контакт з терористами. Пункт пропуску „Успенка" протягом доби тричі обстріляли з установок „Ґрад", гармат та мінометів. Втрат серед прикордонників немає. Російська авіація продовжує порушувати повітряний простір України. У бандформуваннях спостерігається бажання якомога швидше залишити місця своєї дисльокації та врятуватися, перейшовши на територію Росії.

■ **17 серпня** – Сили АТО розвивають наступ на Донецьк, Луганськ, Горлівку, Первомайськ, Іловайськ та Красний Луч, продовжують утримувати висоту біля Савур-могили. Після запеклого бою у Луганську сили АТО над будівлею Жовтневого районного відділу міліції підняли прапор України. Також українські військові повністю звільнили місто Жданівку. Тривали обстріли з боку Російської федерації блокпосту в селах Лужки, Амвросіївки, селищ Старобешево, Білоярівка. Зафіксовані факти порушення повітряного простору України російськими безпілотними літальними апаратами. Через село Дякове на територію України зайшла колона військової техніки у складі трьох систем реактивного вогню „Ґрад". Після успішного виконання бойового завдання був збитий український винищувач МіГ–29.

■ **18 серпня** – Біля Луганська, на трасі між Хрящуватим та Новосвітлівкою, з установок „Ґрад" та мінометів бойовики обстріляли колону мирних мешканців, які намагались покинути зону бойових дій. Загинуло багато людей, у тому числі жінки та діти. Тривають бойові дії за звільнення Донецька і Луганська, ведуться бої в районах Жданівки, Макіївки, Харцизька, Дебальцевого, Старобешевого. Українські війська проводять знешкодження бойовиків в Ясинуватій. Повністю заблоковано Горлівку, Малу Іванівку, Андріянівку та Алчевськ. Російські найманці терміново покидають ці міста.

Вночі було обстріляно позиції АТО в районі Новокатеринівки з комплексів „Ураґан". Цю потужну зброю було застосовано вперше. Угрупування Росії біля кордону України збільшилося на батальйон з Єкатеринбурґа, виявлено близько 30 комплексів „Ґрад".

Російський вантаж буде перевірено

Як 15 серпня повідомила „Свобода", до кордону України прибула з Росії колона вантажівок з гуманітарним вантажем для мешканців Донбасу. Відтоді прикордонно-митне оформлення російського „гуманітарного конвою" не розпочиналося, оскільки представники Червоного Хреста не досягнули домовлености з бойовиками щодо ґарантій безпеки руху колони.

Київ отримав перелік з 12 позицій товарів вагою у 1,856 тонн і визнав гуманітарним російський вантаж, який стоїть на кордоні у 280 вантажівках. Відповідний указ 16 серпня видало Міністерство соціяльної політики. Після проведення всіх митних процедур вантаж передадуть представникам Червоного Хреста. У цій організації заявили, що після перевірки опломбують машини, щоб Росія не провезла в автомашинах допомогу сепаратистам.

У Міжнародному комітеті Червоного Хреста 18 серпня заявили, що візьмуть вантаж під свою юрисдикцію лише після митного контролю з боку Росії та України. Російська влада стверджує, що у вантажівках є 400 тонн круп, 100 тонн цукру, 62 тонни дитячого харчування, 54 тонни медикаментів, 12 тис. спальних мішків і 69 електростанцій. Вантажівки розвантажать у Луганську і повернуть до Росії порожніми. *(„Українська правда")*

Про позицію України на переговорах у Берліні

Міністер закордонних справ України Павло Клімкін розповів, які пропозиції України не знайшли підтримки його російського колеги Сергія Лаврова під час переговорів, що відбувалися у Варшаві в ніч на понеділок, 18 серпня.

Коментар Міністра закордонних справ з цього приводу поширив „Інтерфакс-Україна".

„Для того, щоб це було саме припинення вогню, а не гра навколо цього питання, нам потрібні три речі: щоб кордон був повністю безпечний; щоб Організація з безпеки і співробітництва в Европі скрізь, зокрема й уздовж кордону, спостерігала за припиненням вогню; і щоб усі заручники були звільнені і ніхто навіть не намагався брати нових заручників", – переповів міністер П. Клімкін переговірну позицію України.

„Кожен має зробити все від нього залежне, щоб перекрити кордон, щоб зупинити обстріл нашої території, щоб через кордон з Росією до нас не потрапляли озброєні люди, зброя і важке озброєння... Це можливо лише, якщо Росія зробить рішучі та дієві кроки назустріч деескаляції", – пояснив він загальну лінію обговорення.

За словами П. Клімкіна, Міністер закордонних справ Росії відмовився ґарантувати виконання цих вимог російської стороною.

„Я дуже сподівався почути чіткі зобов'язання російської сторони, а почув переважно слова", – констатував П. Клімкін.

Як повідомляла „Европейська правда", в неділю ввечері, 17 серпня, та в понеділок вночі, 18 серпня, у Берліні відбулися чотиристоронні переговори Україна-Росія-Німеччина-Франція на рівні міністрів закордонних справ.

Розмова тривала п'ять годин, а після її завершення сторони констатували, що домовитися не вдалося. Міністри полишили місце зустрічі, не зробивши жодної спільної заяви.

Джерела в українській делеґації також відзначали, що від російських колег лунали некоректні жарти.

(„Европейська правда", 18 серпня)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Японія обурена політикою Москви

ТОКІО. – 13 серпня Прем'єр-міністер Японії Сіндзо Абе, виступаючи на прес-конференції з приводу військових навчань Росії поблизу островів Кунашир і Ітуруп, висловив невдоволення діями Москви і нагадав, що „острові північні території є невід'ємною частиною Японії". У згаданих російських військово-штабних навчаннях беруть участь понад 1,000 російських військовослужбовців і майже 100 одиниць бойової техніки, включаючи п'ять бойових гелікоптерів. За підсумками Другої світової війни Росія, як правонаступниця СРСР, володіє чотирма островами Південних Курил. Японія вважає, що ці острови належать їй. *(„Німецька хвиля")*

■ Папа Францiск відвідав Сеул

СЕУЛ. – 14 серпня Папа Франціск відвідав, уперше за 25 років, Південну Корею. В рамках своєї п'ятиденної візити до Сеулу Папа взяв участь в Азіятському католицькому юнацькому фестивалі і церемонії проголошення святими 124 корейських мучеників. Також понтифік мав зустріч зі студентами, що вижили під час аварії порому 16 квітня, і з членами сімей жертв цієї трагедії. В останній день свого перебування в Республіці Корея Папа Франціск відслужив Службу Божу за мир і згоду на Корейському півострові в сеульському катедральному соборі Мендон. *(Інтерфакс–Україна)*

■ В Іраку ісламісти стратили 80 осіб

БАГДАД. – 15 серпня на півночі Іраку бойовики з угрупування „Ісламська держава" напали на село езидів і вбили 80 осіб, а майже 100 жінок викрали в рабство. У ніч на суботу, 16 серпня, безпілотники США завдали чергового удару по позиціях ісламістів в Іраку, а курди почали наступ з метою взяти під контролю дамбу біля Мосулу, яку раніше захопили бойовики-ісламісти. Населений пункт Кочо, де сталася масова страта, знаходиться приблизно за 20 кілометрів від гірської гряди Синджар і довгий час був оточений бойовиками. Представник Іракського Курдистану Хошияр Зібарі на зустрічі з журналістами повідомив, що причиною кари стала відмова чоловіків прийняти іслям, чого вимагали екстремісти. Езиди – це етно-конфесійна група курдів, вони сповідують релігію, яка містить елементи язичництва, стародавніх індоіранських вірувань, юдаїзму, християнства та ісляму. Езіди говорять на діялекті курдської мови. *(Радіо „Свобода")*

■ Европеєць помер від хвороби Ебола

МАДРИД. – 12 серпня еспанський священик Міґель Пахарес, інфікований вірусом Ебола, помер в столичній лікарні „Карлос III". М. Пахарес став першим европейцем, який помер від лихоманки Ебола, що лютує у Західній Африці. У Мадриді священик проходив курс лікування з використанням експериментального препарату, винайденого у США. Ліцензованої вакцини проти вірусу Ебола на цей момент все ще нема. Світова організація охорони здоров'я повідомила, що кількість загиблих від хвороби Ебола перевищила тисячу осіб. 75-річний священик М. Пахарес заразився вірусом у Ліберії, де провадив місіонерську діяльність під еґідою Католицької Церкви в лікарні Святого Йосифа. *(Бі-Бі-Сі)*

■ В. Путін пообіцяв армії найновішу зброю

МОСКВА. – 14 серпня Президент Росії Володимир Путін під час зустрічі з членами фракцій Державної Думи заявив, що російська армія буде забезпечена сучасним наступальним і оборонним озброєнням, яким інші армії світу не володіють. На розвиток озброєння в Росії буде виділено 20 трильйонів рублів, – заявив В. Путін. За його словами, вся ця робота – „дуже серйозний додатковий імпульс для розвитку оборонної промисловости Росії". В. Путін також повідомив, що затвердив окрему програму створення та розвитку військового угруповання Збройних сил Російської Федерації. *(„Дзеркало тижня")*

Дух, що тіло рве до бою

Події в Україні змінюються щогодини і щохвилини, а від Дня Незалежности нас віддаляє аж два дні, і за цей нібито короткий час ще може статися багато всього – як доброго, так і, на жаль, прикрого. Але що б не сталося, головне вже не підлягає жодним змінам: Україна була, є і буде! Велика перемога все ще попереду, але велика перевага – за українським народом, бо, пройшовши крізь страшні історичні випробування, він не втратив ні волі до життя, ні свободолюбства, ніколи при цьому не зазіхаючи на чуже, залишаючись добрим, справедливим і співчутливим до решти людського світу.

Нелегкі ці часи, трагічні, але водночас – оптимістичні, бо на наших очах сповнюється те, що довго-довго здавалося недосяжною мрією – тісне об'єднання українства перед звірячим лицем одвічного ворога, і також дуже обнадійлива, на ґрунті національної свідомости, єдність народу і державного провідництва, єдність народу і української армії, котра нині саме за своїм глибоко народним характером так нагадує безсмертну Українську Повстанську Армію. Це ті підстави, на яких ґрунтується наша віра в остаточну перемогу.

Святкування Дня Незалежности очікується, з огляду на війну з російськими терористами, відповідно стриманим, суворим. Київська влада скасувала всі пляновані на цей день концерти й інші розважальні заходи, крім покладення квітів до пам'ятників діячам українського державотворення, борцям за незалежність України, зокрема героям „Небесної сотні", котрі офірували свої життя Україні під час Революції гідности.

23 серпня у столиці і всіх обласних та районних містах відбудуться урочисті церемонії підняття Державного Прапора України, а 24 серпня, в неділю, – військові паради у Києві та Одесі. Щодо цих парад в українських засобах масової інформації виникла деяка дискусія: варто чи не варто це робити в умовах реальної війни на сході України. На наш погляд, слушну думку висловив відомий учасник цих боїв, військовий і політичний журналіст, координатор групи „Інформаційний спротив" Дмитро Тимчук: „Я переконаний, що паради потрібні. Це – потужний сиґнал і своєму народові, котрий побачить силу, здатну його захистити, і головному ворогові, який покищо нишком топче нашу землю на Донбасі, але готується до відвертого стрибка, тобто Росії. Наприклад, бойові комплекси Протиповітряної оборони, які проходитимуть на параді – це месидж, самозрозуміло, не терористам, бо вони не мають літаків. Це послання Путінові. Дасть воно ефект чи ні – це під знаком запитання, але для країни, готової себе захищати, засвідчування цієї готовности не буде зайвим".

Московська підступність і підлість – невичерпна. Це ж яким ницим покидьком треба бути Володимирові Путінові, аби навіть „гуманітарну допомогу" зробити засобом війни з незалежною Українською державою.

Москві здалося, що за 22 попередні роки вона остаточно приспала Україну і тепер збудить її окраденою. Не вийшло і не вийде. Бреши собі далі, імперіє зла – „ніякої України нема, нема такої нації, нема ніякої окремої мови". Якщо нема, то чому ви так ненавидите її? Чому ви знищуєте те, чого „нема", всіма найстрашнішими способами?

Тому що ви залишаєтеся в темних віках варварства, і світлий, незборимий дух свободи для вас недоступний.

ІСТОРІЯ

Закордонні марки України

Перша серія поштових марок УНРади 1948 року.

Левко Хмельковський

Після поразки Української Народної Республіки (УНР) її державні органи продовжили свою діяльність за кордоном, у вигнанні. Випускалися також поштові марки як символи держави, окупованої ворогом. Історію закордонних поштових марок України дослідив Борис Фесак з Українського філателістичного і нумізматичного товариства. Йому допомагали Петро Циганяк, Микола Ворон, Павло Лимаренко, Ричард Гелібтер, Інгерт Кузич, Олександер Малицький та інші.

У 1923 році на трьох різновидах з 14 марок так званого „Віденського випуску" 1920 року було зроблено 11 наддруків „УПП" (Українська польова пошта) з зазначенням нових номіналів. Випустили 300 тис. комплектів для очікуваного військового походу в Україну, який не відбувся, а тому марки залишилися невживаними. Додаткові написи були зроблені на марках з портретами Богдана Хмельницького, Тараса Шевченка і Симона Петлюри.

10 січня 1935 року, до 10-річчя вбивства С. Петлюри, були випущені три марки УНР різних номіналів з сильветкою С. Петлюри (художник – Петро Холодний молодший). 15 грудня того ж року цей мистець став автором двох марок УНР до 950-річчя Хрищення Руси-України. Ці марки вживалися разом з офіційними поштовими марками Німеччини. 8 лютого 1939 року до 60-річчя Президента УНР Андрія Левицького випустили малі аркуші по шість марок в кожному.

Випуск марок Української держави продовжила після Другої світової війни Українська Національна Рада (УНРада), створена навесні 1947 року у висліді порозуміння українських партій, щоб дати ширшу політичну базу для реорганізованого Державного центру з А. Лівицьким на чолі як президентом УНР з метою відновлення незалежної української держави з демократичним устроєм. У червні 1948 року було схвалено статут УНРади, який визначив її структуру, форми праці і взаємини з президентом. Як передпарлямент, УНРада була законодавчим органом, вона створювала Виконавчий орган та обирала президента УНР в екзилі.

Після відновлення незалежности України надзвичайна сесія УНРади, яка відбулася 14-15 березня 1992 року, схвалила постанови, відповідно до яких 24 серпня 1992 року в Києві відбулося передання державних символів першому Президентові України Леонідові Кравчуку.

Першу серію з шести поштових марок УНРада випустила 1 грудня 1948 року (художники Яків Гніздовський та Юліян Буцманюк). На них були зображені дзвіниця Києво-Печерської лаври, Собор св. Юра у Львові, Будинок Центральної ради і Оперний театр у Києві, будівля Сойму Карпатської України в Хусті та декларація першої сесії УНРади від 16 липня 1948 року. Номінали – від 5 до 100 шагів.

У наступних роках випуск марок і карток УНРади було продовжено, зокрема в пам'ять національно-визвольної війни Богдана Хмельницького, Листопадового зриву 1918 року у Львові, Злуки України у 1919 році, проголошення Карпатської України, 700-річчя Львова і коронації короля Данила, Ярослава Мудрого, Михайла Грушевського, С. Петлюри, смерти А. Лівицького, з нагоду Марійського року, 40-річчя Центральної ради, 7-ої сесії УНРади у 1972 році. У 1950 році випущено чотири благодійні марки на допомогу українським воякам-інвалідам. Пам'ятковий аркуш з'явився у 1976 році до 50-річчя вбивства С. Петлюри.

Відомі також конверти з портретами М. Грушевського, С. Петлюри та А. Лівицького, поштові листівки до 100-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка, 25-річчя УНРади (з відтворенням поштових марок УНР 1918 року).

Широкого поширення набули таборові, пластові та інші марки-наліпки, марки підпільної пошти України, але про них – інша розповідь.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода" або її видавця.

ТОЧКА ЗОРУ

„Сину, треба йти далі"

Любомир Гузар

Коли я був ще дуже молодим священиком, то радо наслідував моїх старших співтоваришів і багато проповідував про Пресвяту Богородицю, про матерів, про материнство, про материнську любов.

Одного разу моя рідна мати звернула на це увагу і сказала: „Ви, священики, так багато проповідуєте про материнство у різних його видах, але ваші роздуми такі теоретичні, такі сухі, такі далекі від живого життя. Бо, – закінчила вона свою застанову, – щоб говорити життєво і правдиво про материнство – треба бути матір'ю".

Слова моєї матері мене дуже застановили, я відчув, що мушу їй признати рацію. Від того часу, коли проповідую матерям, застерігаюсь перед моїми слухачками про поважне обмеження моєї проповіді.

Останніми тижнями було багато випадків в різних частинах України, коли матері поодиноко чи гуртово протестували проти висилання їхніх синів на фронт, у небезпечну полосу збройних сутичок.

Властиво, не дуже цьому дивуюся. Хтось може закидати цим матерям брак патріотизму, але треба їх зрозуміти, бо вони матері.

Дозвольте, одначе, все ж таки сказати щось іншого.

Тому 20 чи 30 років появився фільм, в якому режисер старався якнайдокладніше представити життя Ісуса Христа на підставі Євангельських текстів. Але він також дозволив собі включити в сюжет фільму деякі леґенди.

Одна з них ось така: „Ісус несе оту поперечку хреста, до якої буде прибитий. Поруч Нього ідуть жінки, між ними Його Мати – Марія. Виснажений немилосердним бичуванням, падає під тягарем поперечки". Згідно з леґендою (а може, це не цілком леґенда), Його Мати схиляється над Ним і каже: „Сину, треба йти далі".

Вона Мати, вона відчуває вповні біль материнського серця, але вона свідома, що якщо Її Сина не розіпнуть, людський рід загине, ніколи не увійде до Царства Божого.

Шановні і дорогі матері, подумайте над тим.

Не хочемо вам завдавати надмірного болю, але ваші сини – це надія нашого народу – бути собою, мати свою, справді незалежну державу.

(„Українська правда", 6 серпня)

Любомир Гузар – кардинал, колишній Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви

Роздумуючи про націю та державу

Аскольд Лозинський

Мабуть, кожного українця, де б він не проживав, якщо він думає хоч трохи про добро власної нації та держави, перед святкуванням Дня Незалежности охоплюють певні почуття та роздуми. Так само і мене, і хоча здебільшого ці почуття та роздуми базуються на конкретних фактах, все одно кожна людина інтерпретує ці факти по-своєму, тому виникають різні враження, різні думки та висновки.

На мій погляд, останній рік був для нашої нації та держави вкрай насичений як позитивними, так і неґативними подіями. Від часу проголошення Декларації про державний суверенітет України відбулися три великі спроби відродження нації – Революція на ґраніті, Помаранчева революція і недавня, Евромайдан. Вони свідчать про внутрішню динаміку українського суспільства, але також свідчать про брак стабільности в ньому.

Вже у нинішньому році відбулися, напевне, найдемократичніші вибори в історії молодої Української держави, однак, вона також зазнала ворожого зазіхання на свою територіяльну цілісність. Якщо Евромайдан абсолютно заслужено дістав назву „Революції гідности", бо наш народ справді виявив себе не тільки мужнім і вольовим, але й надзвичайно гідним, культурним, духовним поміркованим, витривалим, то вороги Майдану показали світові цілком протилежний тип людської поведінки.

В економічній ділянці не було і не могло бути позитивних зрушень, оскільки більше часу народ стояв на барикадах, відтак виникла гостра потреба взятися за оновлення занедбуваної „реґіональним" режимом української армії, довго занедбану і відбудову знищеної оборони держави. І не лише це. Взагалі вражає нахабне розкрадання попередньою владою народного майна, символом якого стало Межигір'я, десятки кілограмів золота і мільйони долярів у сейфах вищих урядовців. Навіть тяжко сказати, чи зможе невтралізувати ці явища асоціяція України з Европейським союзом, кредити Міжнародного валютного фонду та допомога країн-друзів України.

Мабуть, невипадково ці вагомі події відбулися у 200-ту річницю від народження духовного батька нашої нації Тараса Шевченка, який присвятив своє життя пробудженню нашого народу. Його невмируще слово ніколи не втратить актуальности, адже і на Евромайдані звучало – „Борітеся, поборете!", і війна з російськими терористами на сході України чиниться заради того, аби на оновленій землі ніколи більше не було врага-супостата.

Війна – це завди тяжкий, небажаний для кожної нормальної людини стан, але у цьому випадку саме вона скріпила нашу націю, показала, що схід і захід – одне ціле. Суспільство зазнало глибоких змін, показало себе зрілим і демократичним, зокрема під час недавніх президентських виборів. Але завдання, що сьогодні стоять перед українським народом, величезні і потребують винятковї солідарности і напруження всіх фізичних і духовних сил нації.

Джон Кенеді в своїй першій президентській промові у 1961 році, звертаючись до американської нації, попросив кожного амерканця не запитувати, що держава може дати людині, а радше спитати себе, що вони, американці, можуть дати своїй державі.

Всенародно обраний Президент України Петро Порошенко в своїй першій президентській промові сказав такі слова: „Наш народ ніколи не був таким сильним, як тепер. Але свобода не дається раз і назавжди. За неї треба постійно боротися. Мир, якого ми сподіваємося досягти найближчим часом, не буде тривалим, якщо ми належним чином не зміцнимо нашу безпеку. Щоб мир став довготривалим, нам слід призвичаїтися до життя в умовах постійної бойової готовности. Ми повинні тримати порох сухим".

А завершив промову таким важливим висновком: „Немає сумніву в тому, що ми здолаємо всі труднощі. Відстоімо територіяльну цілісність нашої держави, забезпечимо мир та спокій. Нас уже ніхто не оберне в рабів криміналу та бюрократії, в прислужників колоніяльної влади. Нас підтримує цілий світ. За останні три дні я мав можливість пересвідчитись в цьому. Навколо ідеї незалежности, свободи, гідности, правової держави, европейської інтеґрації об'єдналася вся Україна і все світове українство".

Україна буде такою державою, якою ми, українці, її зробимо. Зокрема слід позбутися будь-яких ілюзій щодо росіян. Вони перестануть бути нашими ворогами тільки тоді, коли ми будемо сильними. Тому нашою ціллю є повноцінна інтеґрація в Европейський союз та повноцінне членство в НАТО як надійний захист від психопатів у Кремлі.

Все, що має Українська держава, здобуто нашими українськими силами, кров'ю та потом. Відзначення річниці Незалежности - це ще одна нагода глибше усвідомити наші обов'язки перед Богом, нашим народом та його державою. Радіймо, бо наш народ вільний. Бережімо його тяжко здобуту незалежність. Слава Україні!

Ню-Йорк

Найбільша малоросійська ілюзія

Ігор Лосєв

Є цікава книжка гарвардського історика Едварда Кінана „Російські історичні міти". Деякі з них східні сусіди доволі успішно зуміли накинути українцям, як-от міт про споконвічну „дружбу" і „братерство" двох народів. До 1917 року він не був функціональним, адже українців офіційна влада не визнавала окремою нацією, а дружити самим з собою – то завдання не дуже актуальне. Тому справжніми промовтерами цього міту „дружбобратерства" стали російські більшовики, яким після війни за владу над колишньою царською імперією довелося формально визнати наявність нації українців. Однак, щоб з самого початку убезпечитися від природних вимог новолеґітимізованого народу, вони почали лихоманково, але водночас послідовно навіювати казку про принципову нероздільність росіян, українців і білорусів та якусь феноменальну дружбу між ними. Зокрема дуже спекулювали на „спільній історії", що полегшувалося реальною неможливістю для мільйонів українців у СРСР ознайомитися зі своєю справжньою минувшиною. Вельми паразитували на близькості мов, ніби це скасовує різну етнічність.

Уже в наш час провідник Комуністичної партії України Петро Симоненко суворо допитував у Верховній Раді тодішнього Президента Польщі Александра Квасневського: „А як особисто Ви, пане президент, збираєтеся зміцнювати єдність слов'янських країн?". Польський керівник відповів по-европейськи тверезо й раціонально: „Я не вірю в політичну єдність на основі подібности мови".

Проте комуністам поталанило досягнути прищеплення імперських мітів колоніяльній пастві. За часів СРСР клятви на вірність „братньому" російському народові стали обов'язковим ритуалом для функціонерів усіх рівнів. І формою самозахисту (на допиті в КҐБ завжди можна було послатися на такі свої заяви й довести непричетність до „українського буржуазного націоналізму"). Але йдеться не тільки про дрібну, середню та велику номенклятуру. Вдалось обробити свідомість і пересічних українців, що інерційно, незалежно від фактів та всупереч їм, аж до останніх днів бачать в аґресорові „друга" і „брата".

За всіма опитуваннями соціологів, безвідносно до всіляких значних і малих капостей, зроблених Росією Україні впродовж років незалежности, абсолютна більшість наших співгромадян за звичкою вважала росіян „братнім" народом. А їхню країну – „дружньою". В такому ставленні помітні мазохізм і віктимність. Події 2014 року поставили українців перед необхідністю адекватних висновків, бо понад 80 відс. росіян, за даними найпристойніших соціологічних фундацій Росії, підтримують напад своєї держави на західного сусіда й анексію Криму. Тобто понад 80 відс. російського народу об'єктивно є ворогами України та українців. Чи стане мужности й здорового глузду цей очевидний факт визнати? Визволитися з-під впливу мало не столітнього зомбування (що тривало навіть у незалежній Україні!) й подивитися правді у вічі…

Є ще один міт. Так би мовити, загальнополітологічний. Він зводиться до того, що це політики – мерзотники, негідники, злочинці, а народ завжди хороший, святий і безгрішний. У нашому конкретному випадку бачимо зняття будь-якої провини з російського народу та покладання її цілком на Володимира Путіна.

Він, поза сумнівом, „х…ло", але ж і народ не без гріха. Річ у тім, що існує певний зв'язок між усякою народною масою і тими вождями, що нею керують. Не може очолити

(Закінчення на стор. 21)

Міська рада ухвалила проклямацію

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – 28 липня в приміщенні міської ради посадник міста Джим Бушер прочитав офіційну проклямацію до 23-ої річниці Незалежности України.

Голова Українського громадського комітету в Норт-Порті Рома Ґуран подякувала голові і членам міської ради за їхню підтримку протягом року. Голова Українсько-Американського клюбу південно-західньої Фльориди Дарія Томашоська з подякою прийняла проклямацію і згадала про довголітню боротьбу українського народу за незалежність і про сучасну ситуацію в Україні та настирливу загрозу від Росії.

На імпрезу прибуло багато членів української громади у вишиванках, а українські американські ветерани були присутні з своїм командиром Євгеном Томашоським в одностроях.

Посадник Джим Бушер (другий зліва) оголошує проклямацію в присутності членів громадського комітету. (Фото: Віктор Лісничий)

Біг в Огайо на підтримку оселі

Учасники бігу перед стартом.

Марта Мудра

МИДЕЛФІЛД, Огайо. – 19 липня відбувся щорічний біг „5К", організований пластовим куренем „Шостокрилі", щоб зібрати гроші на оселю „Писаний Камінь". Хоча день почався з дощем, біг був успішний. У ньому було 50 учасників. Матейко МекЛафлин прибіг першим за 21 хвилину. Це був найкращий вислід. Багато учасників бігу змогли завершити свої таборові вимоги фізичної вправности. „Шостокрилі" зібрали понад 1,500 дол. на підтримку оселі.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ „СВОБОДА“, „УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК“ ТА СОЮЗІВКА

вітають

Україну та весь український народ

з 23-ою річницею НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Ми віримо в єдність народу
та бажаємо ладу і миру в державі,
котра переходить важкі часи.

Молимось за наших героїв
і чекаємо перемоги на користь нашої держави.

МНОГАЯ ТА БЛАГАЯ ЛІТА!

У Пасейку українці зустрілися з Вахтангом Кіпіані

Левко Хмельковський

ПАСЕЙК, Ню-Джерзі. – 16 серпня відділ Всеамериканського об'єднання „Нова українська хвиля" провів у залі Української греко-католицької церкви св. Миколая зустріч з відомим українським журналістом, істориком, викладачем Українського Католицького Університету, головним редактором інтернет-видання „Історична правда" Вахтангом Кіпіані.

Зібрання відкрила голова відділу Галина Семеняк, яка підкреслила, що зустріч присвячена Дню незалежности України, згадала про героїв „Небесної сотні" і полеглих у боях з терористами на Донбасі. Усі заспівали гимн України, разом з настоятелем о. Андрієм Дудкевичем виголосили молитви, вшанували хвилиною тиші полеглих в Україні.

Марія та Іван Дурбаки, які були спостерігачами за президентськими виборами у Харкові, розповіли про свою участь у виборах, показуючи пережите на прозірках.

Координатор проєкту „Ми з вами!" Іванна Лотошинська розповіла, що в ході цієї благодійної акції було зібрано 58,300 дол. які передано на підтримку Евромайдану в Києві та Львові, на допомогу пораненим, переселеним, дітям „Небесної сотні". Свою розповідь І. Лотошинська ілюструвала прозірками, на яких були полеглі у Києві з їхніми родинами до трагічних подій, поранені у боях на сході, родини переселенців. На кожну дитину полеглих на Майдані громада зібрала по 500 дол.

Темою виступу В. Кіпіані була історична правда як шлях очищення нації.

Він подякував за допомогу Україні і розповів, що в Україні Центр допомоги постраждалим Майдану вирішив створити Фонд допомоги родинам загиблих і потерпілих. Усі гроші, зібрані від імені Центру, будуть скеровані до цього Фонду, але на пожертви влада вже наклала надто великий податок.

На думку В. Кіпіані, Евромайдан був оновленням Народного руху України, він відтворив подих Майдану 2004 року, але настійніше, яскравіше.

Сам В. Кіпіані теж брав активну участь у революційних подіях. Він народився в Тбілісі, але з малих літ жив у Києві, де вивчив українську мову, а у Миколаївському педагогічному інституті став вчителем історії, вчив дітей в українській школі. Саме у Миколаєві він прилучився до руху оновлення України, був учасником студентського голодування в Києві, став журналістом, головним редактором обласної газети Української республіканської партії „На сторожі". Після строкової служби у війську залишився в Києві. Працював на ряді телевізійних каналів, від 2010 року очолює інтернет-видання „Історична правда".

Вахтанг Кіпіані і Мирослава Роздольська. (Фото: Левко Хмельковський)

Саме незнання власної історії В. Кіпіані вважає головною проблемою українського народу. У 2007-2008 роках на телеканалі „Інтер" він здійснив проєкт „Великі українці", за яким було опитано студентів кількох університетів і просто мешканців кількох міст. Виявилося, що більше половини опитаних (54.7 відс.) не могли визначитися, кого не можна вважати великими українцями.

У відповідях значився Ленін, котрий ніколи в Україні не був і нічого доброго для неї не зробив. Швидше навпаки.

І саме про незнання історії та байдужість до неї свідчать показані доповідачем мапи з перейменуванням вулиць та знесенням пам'ятників Ленінові. У Харкові зберігають вулицю, названу на честь Особливої наради НКВД, за позасудовими вироками якої постраждало 442,5 тис. жертв, зокрема і в Харкові. У Донецьку є вулиця Василя Ульріха, голови Військової колеґії Верховного суду СРСР, котрий був жорстоким катом військових службовців.

Сталося відчутне зрушення з пам'ятниками. Лише 22-24 лютого було знесено 209 монументів Леніна, тоді як у грудні 2013-січні 2014 року було знесено лише 15. Це свідчить про пробудження історичної пам'яті. Водночас сучасна поява нових пам'ятників теж не повинна перетворюватися на пропаґандистську акцію, тому що кожного увічненого діяча треба знати і розуміти, яке місце він посідав в історії.

В. Кіпіані підкреслив, що в Україні досі не засуджені радянська система і комунізм як зло. Люстрація повинна охопити усі кадри, які тепер знову увійшли до влади. Колишніх керівних діячів Комуністичної партії, силових структур, служби безпеки треба відсторонити від владних функцій. Численні втрати українського війська у війні з терористами в ряді випадків пояснюються зрадою саме цих кадрів.

Значну ролю в останніх подіях в Україні відіграють засоби масової інформації Росії, яким треба протидіяти на державному рівні. Уже не вперше активісти звертають увагу на перевагу в книгарнях російських книжок, які дешевші і тематично розмаїтіші, тому що в Росії книгодрукування не оподатковується. Українські газети фінансово слабкі і непопулярні у народі, особливо серед російськомовного населення. Україні потрібні українські газети, українське телебачення російською мовою, щоб донести історичну правду до численних мешканців сходу та Криму. Такі газети повинні бути не пропаґандистськими, а чесними, правдивими, надавати можливість висловитися людям з різними поглядами. Такі газети читатимуть і з них черпатимуть знання про Україну.

Українське телебачення технічно надто слабке і не може конкурувати з російським. Заборона кабельних каналів Росії не впливає на супутникове телебачення, яке дуже поширене. Держава повинна відмовитися від великої мережі державних газет, телевізійних і радіостудій, передати їх громаді з відповідною підтримкою. Тобто залишити їм усе оснащення. Український інтернет не поступається російському, але користувачів у нього ще мало. Американські українці більше обізнані з інтернет-виданнями України, ніж люди на батьківщині.

Важливим джерелом просвіти повинна стати електронна база закордонних українських видань, але на разі лише тижневик „Свобода" має цифровий архів, яким охоче користуються В. Кіпіані та інші історики.

Доповідач підкреслив, що велике число добровольців, які стали на захист України, громадський рух щодо забезпечення їх спорядженням – це яскраве свідчення пробудження національної свідомости народу.

Водночас ще є чимало українців, які ще не стали патріотами, не прокинулися з байдужого існування. І саме на них спрямовують зусилля пропаґандистські служби Володимира Путіна, які вже давно почали засилати в Україну аґентів впливу, готувати населення до появи російського аґресора як рятівника. Зокрема Крим вже багато років був відрізаний від України як національної держави, був просякнутий радянською ідеологією, тож не дивно, що Росії вдалося легко загарбати його.

В. Кіпіані висловив ряд критичних зауважень до нової української влади, котра повинна рішуче братися до реформ замість міжпартійних суперечок та високих слів. Усій владі, особливо Верховній Раді, добре живеться, тож змінювати щось вони не поспішають.

На закінчення зустрічі настоятель парафії о. А. Дудкевич та голова „Нової української хвилі" Мирослава Роздольська подякувала гостеві за цікаву, корисну розмову.

**Центральна Управа,
Відділи і все членство
Організації Державного
Відродження України
(ОДВУ)**

вітають

ЗІ СВЯТОМ НЕЗАЛЕЖНОСТИ!

український народ на рідних землях
і всіх наших земляків,
розкинутих по різних країнах світу

бажаємо

успіхів у всіх заходах для об'єднання
національно-державницьких сил,
у справі відбудови та закріплення
соборної самостійної України.

Олександер Процюк
голова

**Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці**

вітає українську громаду із

Днем Незалежності,

який святкуємо в непростих умовах війни на сході України, що нам накинула російська аґресія. Відстояння незалежности, демократичних цінностей і територіяльної цілісности України - залишається нашою спільною метою. Ми переживаємо перехід і відновлення, усвідомлюючи, що окрім героїчних зусиль українських військових, сьогодні також вкрай потрібні культурні та інтелектуальні зусилля, які піднесуть на належний рівень і забезпечать життєздатність української науки і культури.

**Український Хор „Думка"
в Ню-Йорку**

вітає

Український народ на рідних землях
та розкинутий по різних країнах світу

з нагоди

**23-ої Річниці
НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ!**

*Бажає Президентові Петрові Порошенкові
успіхів в об'єднанні національно-державницьких сил
для закріплення соборної Української держави.*

**Злучений Український Американський
Допомоговий Комітет - ЗУАДК**

щиро вітає українську громаду з нагоди

**23-ої Річниці
Незалежности України**

Слава Україні!

United Ukrainian American Relief Committee
1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111
Tel.: (215) 728-1630
Fax.: (215) 728-1631
www.uuarc.org

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Військово-морські сили України: між минулим і майбутнім

Володимир Чумак

Російська аґресія руба поставила перед Україною ключові питання: чи потрібні державі Військово-морські сили (ВМС)? І якщо так, то чи спроможна держава відбудувати свою фльоту та підтримувати у належному стані – з огляду на нинішні умови?

Як би парадоксально це не виглядало, „найбільш український" Президент України Віктор Ющенко, що вважався росіянами чи не найпершим ворогом Російської Федерації, насправді заслуговує на звання „Героя Росії". Саме через його діяння та бездіяльність Україна зазнала десятиліття втрачених можливостей, занепад і руйнацію державності за режиму Віктора Януковича. Натомість, маємо дякувати російському Президентові Володимирові Путінові, бо попри відшматований ним Кримський півострів і війну на сході України, вперше за часів незалежности почалося пробудження українського духу й громадянської відповідальности, державницького усвідомлення.

Жорсткі історичні випробування, що їх нині переживає Україна – це передусім катастрофічний стан українського війська. Але в найтяжчій ситуації опинилися Військово-морські сили. Вони втратили переважну більшість боєздатних одиниць фльоти, всю її базу, систему керування, інфраструктуру, верф у Феодосії, а також і головний навчальний заклад у Севастополі. І якщо війську ві, що воюють на суходолі, отримують справжній бойовий досвід і дедалі краще забезпечуються військовою технікою, оснащенням та озброєнням (нехай не сповна і далеко не завжди сучасними), то морських сил це не стосується взагалі. Отже, розбудову їх доведеться починати майже з чистого аркуша.

Втім, така ситуація має й свої переваги. Як відомо, українські ВМС створювалися на уламках Чорноморської фльоти колишнього СРСР у відсутності на той час будь-якого стратеґічного бачення щодо їхніх завдань. З більш ніж 800 кораблів Україна отримала „аж" шосту їх частку – 138 різноманітних кораблів, з яких бойових – 43 одиниці. Переважна більшість з них мала солідний вік, тому невдовзі чимало їх було просто порізано на металобрухт. Яскравий приклад – переданий Україні єдиний з більш ніж двох десятків субмарин Чорноморської фльоти багатостраждальний підводний човен „Запоріжжя", що так і залишився у причальної стіни.

Минулого року у бойовому складі ВМС України нараховувалося лише 25 бойових кораблів на чолі з флаґманським фреґатом „Гетьман Сагайдачний", та близько 30 одиниць авіяційної техніки. Стратегія розвитку української військової фльоти впродовж двох десятиріч існувала лише на папері: в умовах хронічного браку фінансування приречена на невпинну деґрадацію. Недолуге зовнішньополітичне позиціонування України як позаблькової держави та небажання її колишнього керівництва визнавати існування зовнішніх загроз, зокрема з боку Російської, унеможливило реалістичну воєнну доктрину та, відповідно, сталу стратегію розвитку Збройних Сил і програми їх озброєння.

Теж саме стосується і фльоти: хоча декларативно Військово-морські сили України призначалися „для стримування, льокалізації і невтралізації збройного конфлікту, а за необхідности – відсічі збройної аґресії з моря", реалії кримських подій довели їхню цілковиту невідповідність цим завданням. Насправді ж практична діяльність ВМС України майже виключно була підпорядкована зовсім іншому – міжнародним навчанням і заходам з протидії тероризму та забезпечення безпеки судноплавства. Правда, завдячуючи саме цьому ті кораблі, що представляли Україну в коаліційних силах, діставали ресурси для підтримування боєздатного стану, забезпечувалися пальним.

За таких обставин пляни оновлення бойового складу фльоти передусім підпорядковувалися не захистові території держави з моря, а міжнародній миротворчості. Невипадково пріоритет у Концепції державної цільової оборонної програми будівництва кораблів для ВМС України, ухваленої у 2011 році, було віддано найбільш потужному клясові „корвет". Того ж року на Чорноморському суднобудівному заводі у Миколаєві відбулася урочиста церемонія закладення першого з чотирьох корветів серії, які мали б здебільшого засвідчувати присутність прапора України у Середземно-чорноморській та океанській зонах.

Попри тяжке військово-політичне й фінансово-економічне становище, навряд чи є підстави сумніватися у необхідності збереження Україною статусу морської держави. По-перше, захист морського кордону й узбережжя нині актуальний, як ніколи. По-друге, з огляду на очевидну тепер непередбачуваність і схильність Кремля до силових дій, потребують активної контролі та захисту територіяльні води та виключні економічні зони Чорного й Азовського морів.

Не важко передбачити численні конфлікти з росіянами з приводу Керченської протоки, використання шельфової зони, риболовлі та іншого. Тим паче, що визначеного кордону з Росією і досі не існує! Особливих складнощів слід очікувати в царині видобутку на шельфі вуглеводнів у силу їх критичної важливості для України (що добре усвідомлює Москва). Наразі самопроголошеною владою Криму проведено „націоналізацію" компанії „Чорноморнафтогаз" – дочірнього підприємства „Укрнафтогаз", а вона володіє ліцензією на розробку 17 чорноморських родовищ. За деякими попередніми оцінками, збитки України від цієї втрати оцінюються щонайменше у 40 млрд. дол.

(Закінчення на стор. 18)

Доля українського військового: погляд зі сторони

Дейвид Марплз, Мирослава Уніат

Останні новини в Україні, з точки зору теперішньої влади, є дуже позитивними. Близько 60 міст були звільнені від терористів і найманців, яких очолюють російські службовці Володимир Антюфеєв та Ігор Ґіркін (Стрєлков). На даний момент терористи тримають під контролею населені пункти в центрі Донецької та Луганської областей. Вони добре озброєні, але вже перелякані і відчайдушно просять Москву про повномасштабне вторгнення російського війська в Україну.

Проте ця картина є далеко не повною, оскільки не показує фундаментальних проблем всередині української армії, а саме в її командній верхівці. Постійно з'являються нові дані про страшну корупцію серед генералів і військовослужбовців середньої ранґи, особливо в Міністерстві оборони України. Це підриває військові зусилля і знижує моральний дух українських вояків, багато з яких дійшли висновку, що було б доцільніше спершу змінити керівництво в Києві, а потім взятися за війну з терористами на Донбасі.

Проведенням антитерористичної операції (АТО) на Сході займається кілька структур: Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ та добровольчі батальйони. Міністер внутрішніх справ Арсен Аваков 29 липня оголосив, що потрібно щонайменше 20 тис. військових, аби замінити зрадників і дезертирів на самовідданих людей. Близько 600 осіб були піймані на тісній співпраці з представниками так званої „Донецької народної республіки". Також близько 242 людей перебували у „затяжній відпустці".

Після кількох місяців боротьби кордон з Росією залишається відкритим. Антон Геращенко, радник Міністра внутрішніх справ А. Авакова, відзначає, що сотні, а іноді й тисячі терористів з Росії перетинають український кордон щодня. Деякі з них приїжджають в Україну воювати за власним бажанням під впливом російської пропаґанди, але більшість – це все-таки найманці.

Українські військові підозрюють, що кордони залишаються відкритими через те, що окремі люди зі штабу керівництва АТО заробляють на цьому гроші, пропускаючи ворогів і зброю з Росії.

Один вояк (ім'я якого ми назвати не можемо) скаржився, що генерали уявлення не мають, що відбувається в зоні бойових дій. Вони сидять собі в готелях подалі від стріляніни, „їдять кальмари" і розважаються з дівчатами. У них і досі лишилося „совкове" мислення, на думку юнака. „Якось провідник Радикальної партії Олег Ляшко відвідав нас, – розповідає хлопець, – привіз нам печиво, шоколадки, продукти харчування і спальні мішки. Командири все конфіскували і замкнули під ключ". Також він зазначив, що на кордоні, аби переправити ресурси, Росія платить близько 100 тис. дол. за фуру зі зброєю і 10 тис. дол. за одного найманця. Ці гроші потрапляють до рук українських воєначальників. Антитерористичну операцію, на думку цього юнака, можна було б закінчити за місяць за допомогою двох батальйонів з 20 снайперами у кожному, але верхівка зацікавлена у продовженні війни.

Батьки бійців з Закарпаття скаржаться на корумпованих і безвідповідальних командирів. „Вчора близько 280 військових з Закарпаття зібрали на Луганському летовищі та оголосили, що їх хочуть відіслати на трасу Луганськ-Москва, а це, властиво, певна смерть. Дорога ця наразі залишилася чи не єдиною ланкою, яка об'єднує схід України та Росію. Її, як стверджують батьки, майже повністю контролюють сепаратисти і чеченці, що практично одне й те саме. Близько 280 ужгородських вояків, зі слів батьків, від завдання відмовилися. Погодилося лише близько 25 житомирських десантників. З завдання вони повернулися на двох танках і далеко не у повному складі". Батьки стверджують, що хлопці зазнали нищівної поразки через те, що їхні командири продали інформацію ворогові і терористи на них вже чекали. Командири також „купують" собі відпустки, тоді коли хлопці мусять бути на службі. Якось наші військові затримали групу чеченців, але за наказом керівництва змушені були їх негайно відпустити. Вояки навіть не скаржаться на брак харчових продуктів і води і, незважаючи ні на що, готові захищати Україну, але водночас вони переконані, що війну спеціяльно затягують вищі командири, бо на цьому заробляються гроші.

За словами Дмитра Тимчука, координатора групи „Інформаційний опір", головна проблема – у самому штабі АТО. Генерали і керівники мають патологічну схильність до брехні, бояться взяти на себе найменшу відповідальність, не в змозі прийняти найпростіші рішення і є абсолютно некомпетентними. Командири всіх підрозділів психологічно не готові до війни. „Починаючи з захоплення Росією Криму (березень цього року), ми можемо навести багато прикладів невиконання наказів і саботажу серед військових різних рангів" – каже Д. Тимчук.

Зрада і корупція у верхах вражають. Провідник „Свободи" Олег Тягнибок і командир батальйону „Айдар" Сергій Мельничук погоджуються з тим, що є багато зрадників у генштабі АТО. О. Тягнибок запропонував перевіряти військових на детектор брехні, аби унеможливити передання секретної інформації до Москви і покласти край корупції. Активіст Юрій Бірюков, відомий в соціяльних мережах під псевдонімом „Крила Феникса", скаржився на „горе-генералів", які розслабляються в саунах, ходять в фітнес-клюби в запіллі. „Вони поняття не мають, що відбувається тут, де наші хлопці гинуть". Більше того, керівництво інформує ворога і фактично посилає наших бійців на смерть.

Ще один боєць стверджує вже не раз повторювану багатьма іншими українцями думку про те що, до влади в Києві знову прийшли оліґархи і зовсім нічого не змінилося. Командуванню все рівно, що гинуть наші хлопці. Мовляв, завтра привезуть нових. Навіть Міністер оборони Валерій Гелетей визнає проблему в командуванні, коли каже, що в Україні нараховується близько 20-30

(Закінчення на стор. 18)

Доля українського...

(Закінчення зі стор. 17)

генералів, які можуть добре говорити про АТО над мапами і схемами, але в реальності вони не уявляють, що відбувається на полі бою. А для того, щоб зрозуміти ситуацію, треба як мінімум хоча б поїхати туди.

Депутат Київської ради Ігор Луценко вважає, що українська влада повинна оголосити військовий стан – це надало б можливість українським військовим успішно затримувати підозрюваних сепаратистів, яких є досить багато, але місцева міліція їм чомусь дозволяє лишатися на волі. І. Луценко стверджує, що „основна проблема у боротьбі з терористами знаходиться в столиці, АТО має починатися в Києві".

Уряд України виділив близько 11 млрд. грн. на АТО, аби покрити витрати на біженців і відновлення міст Донецької та Луганської областей. Також підвищено рівень фінансової допомоги сім'ям загиблих військовослужбовців до 609 тис. грн. на одного вояка, але ця „турбота" переважно залишається тільки на папері. Чиновники знаходять безліч причин, аби не виплачувати компенсацію.

Нездатність впоратися з фундаментальними проблемами армії підриває військові зусилля та посилює розчарування тих, хто безпосередньо бере участь у боротьбі з терористами. Це може не тільки поставити під загрозу майбутнє України, а й сприяє створенню таких добровільних, але екстремістських воєнізованих груп, як „Азов", наприклад. Жертвами корупції серед верхівки є рядові військові, якими нехтують, яких зрадили і кинули напризволяще як „гарматне м'ясо". Цей факт значною мірою прихований в українських і західніх засобах масової інформації – на тлі доповідей про успіхи АТО. На жаль, це матиме неґативний вплив на майбутнє України навіть після того, як закінчиться боротьба з терористичними угрупуваннями на сході України.

Дейвид Марплз – професор, в даний час викладає у Слов'янсько-Евразійському Науково-дослідному центрі Університету Гоккайдо, Японія. Заслужений професор і директор Програми з вивчення сучасної України ім. Стасюка при Університеті Альберти, Канада.

Мирослава Уніат закінчила маґістерську програму українського фольклору в Університеті Альберти, Канада. Автор наукового проекту „Сучасний український політичний фольклор як соціяльний феномен" та двох збірок поезій на філософські і політичні теми.

Зруйнували пам'ятник Степану Бандері

МЮНХЕН. – 17 серпня на Лісовому кладовищі невідомі зруйнували пам'ятник Степанові Бандері: повалено великий кам'яний хрест та пошкоджено саму могилу, можливо, внаслідок спроби викопати труну. Генеральний консул України в Мюнхені Вадим Костюк викликав поліцію. За його словами, на місце події прибуло усе керівництво поліції Мюнхена. Вибуху на могилі С. Бандери у Мюнхені не було. Посольство України у Франції слідкує за ситуацією довкола музею Симона Петлюри та його могилою в Парижі. *(„Голос Америки")*

До „Свободи" 18 серпня надійшла вміщена нижче заява ОУН(б) з приводу події у Мюнхені.

Організація Українських Націоналістів (бандерівців) глибоко обурена фактом терористичного акту, здійсненого в Мюнхені на могилі провідника національно-визвольних змагань Степана Бандери. Вандали поглумилися над світлою пам'яттю людини, яка все своє життя присвятила боротьбі за свободу народів і людини, за визволення рідного краю з-під чужоземного гніту.

Московські окупанти знищили мільйони українців, знищили провідників української нації Симона Петлюру, Євгена Коновальця, С. Бандеру, знищили десятки тисяч борців за українську справу і творців її національної перспективи. Ворог паплюжить імена наших героїв, намагається знищити нашу історичну пам'ять, здійснює збройну аґресію на нашій землі.

На початку 1990-их років московські окупанти в безсильній злобі двічі підривали пам'ятник С. Бандері в родинному селі, знищували і паплюжили пам'ятні знаки Є. Коновальцю, Героям Крут, учасникам боротьби ОУН і УПА. Проте ідеї державного суверенітету і власновладства української нації на своїй землі опанували мільйонами українців і жодні марні потуги імперреваншистів не зупинять поступу народу, його нестримної волі до свободи і справедливості.

ОУН закликає всіх патріотів до згуртування і консолідації зусиль задля захисту нашої соборности і незалежності, звертаємося з вимогою негайно знайти і належним чином покарати новітніх вандалів-терористів, які здійснили акт вандалізму над могилою С. Бандери в Мюнхені.

Стефан Романів,
голова ОУН (б)

Руйнування на могилі Степана Бандери в Мюнхені. (Фото: ТВі)

Військово-морські...

(Закінчення зі стор. 17)

Нове керівництво компанії заявляє про наміри, окрім здійснення видобутку на кримському узбережжі, продовжити розробку Одеського родовища, де зосереджено найбільші на сьогодні підтверджені запаси газу – 25 млрд. кубічних метрів. Байдуже, що воно розташоване ближче до Одеси та острову Зміїний, аніж до Криму, адже за визначенням – це той же самий Кримський шельф і, поза сумнівом, Москва шансу Києву не даруватиме.

По-третє, у зоні відповідальности ВМС України залишатимуться морські комунікації та комерційне судноплавство. Зрештою, не втрачає актуальности завдання взаємодії з партнерами, передусім – НАТО, на морі у протидії тероризму, нелеґальним трансферам зброї, чутливих технологій, наркотрафіку тощо.

Що маємо на сьогодні? Фактично корабельний склад фльоти представлений лише флаґманом „Гетьман Сагайдачний" та декількома допоміжними суднами – решта бойових кораблів перебуває в окупованому Криму. Сподівань на те, що росіяни їх повернуть, небагато, але якщо таке й станеться, то навряд чи повернуть у боєздатному стані. На щастя, на відміну від військових моряків, прикордонники встигли зберегти та відвести до Одеси усі 12 бойових одиниць Морської охорони, серед яких два сторожових кораблі. Ще 11 патрульних прикордонних катерів перебазувалися на Азовське море, у Маріюпіль.

Суходільні сили фльоти нині являють собою залишки двох батальйонів морської піхоти й окремої механізованої бригади берегової оборони, що вийшли з півострова розозброєними, бриґаду морської авіяції (протичовнові літаки та гелікоптери, транспортні літаки), а також Морський центр спецпризначення (його бійці – аналог американських Navy Seal) у місті Очаків. До цього можна додати близько двох сотень кадетів з Військово-морській академії в Севастополі, а також декількох викладачів цього закладу, що залишились вірними присязі й повернулися в Україну. Їх приcлано до катедри військового вишколу Одеської морської академії.

На материку залишилися також чималі суднобудівельні потужності – у Миколаєві, Херсоні та Києві, судноремонтні – в Іллічівську. Порти Одеси та Очакова дозволяють забезпечити базування ВМС України на Чорному морі.

З чого ж варто починати? З розв'язання головного на сьогодні і невідкладного завдання – захисту узбережжя. Адже вже зафіксовані не поодинокі спроби перекидання морем на територію материкової України з окупованого Криму диверсантів і шпигунів. Через дефіцит корабельного складу робити це доведеться переважно силами берегової оборони. Згідно з повідомленнями, їхнє нарощування на базі підрозділів морських піхотинців вже розпочалося.

Саму ж українську морську піхоту як таку, з огляду на очевидну відсутність притаманних їй завдань, навряд чи наразі є сенс утримувати як окремий компонент ВМС України. Інша справа – загін морських спецпризначенців. Його варто не лише зберегти, але й надалі підсилювати. Оскільки окрім проведення розвідувально-диверсійних операцій чи звільнення заручників його бійці здатні до здійснення ще й таких украй необхідних для підтримки основних сил оборони узбережжя дій, як мінування й розміновування, цілевказування, наведення та коректування вогню, забезпечення комунікацій у зоні бойових операцій тощо.

Серед термінових і найважливіших – також завдання відтворення повноцінної системи військово-морської освіти та вишколу екіпажів кораблів, якими буде поповнюватися фльота. (До речі, перші невеличкі групи кадетів-севастопольців вже відбули на навчання та вишкіл до Великої Британії, Польщі та Італії і така практика, як очікується, триватиме).

Це поповнення має відбуватися з урахуванням нових реалій, коли решта завдань ВМС України повинна поступитися головному на сьогодні – захисту морського узбережжя. Тож передусім фльоту і берегову охорону доведеться забезпечити належною кількістю невеликих, але добре озброєних швидкісних суден і катерів. За цим доцільно було б покищо поступитися будівництвом корветів. Тим більше, що навіть за сприятливих умов передання фльоті першого з них очікувалася не раніше 2017 року.

Натомість варто якнайшвидше доводити до ладу закладені у 2012 році два малі броньовані артилерійські катери „Гюрза-М", яких впродовж п'яти років планувалося виготовити дев'ять одиниць. На жаль, з втратою феодосійського суднобудівного заводу „Море" невизначена доля двох швидкісних малих протичовнових кораблів – „Львів" та „Луганськ". Один з них майже збудовано, інший виготовлено на третину. Обидва кораблі були б у нагоді, адже протягом декількох наступних років очікується посилення російської Чорноморської фльоти шістьма новими субмаринами. Відтак, з огляду на серйозність ситуації, доведеться очевидно уважно придивитися до досвіду сусідів – Болгарії та Румунії щодо пошуку можливостей термінових закупівель або лізинґу певної кількости вживаних кораблів і катерів у західних партнерів.

І головне. Неодмінною умовою відродження України як військово-морської потуги є узгодженість поточних та подальших кроків з розбудови її ВМС у рамках єдиного стратегічного пляну, заснованого на чітких доктринальних засадах. Їх неважко визначити, адже тепер добре відомі не уявні, а реальні загрози, доведено безперспективність позаблокового статусу та марність сподівань на урочисті обіцянки захисту на кшталт Будапештського меморандуму. Натомість безальтернативність приєднання України до Евроатлантичної системи колективної безпеки навіть для переважної більшости недавніх скептиків наразі є лише питанням часу.

Д-р Володимир Чумак – радник Посольства України у США (2003–2006); автор монографії „Ядерна стратегія США: Від перевершення до нерозповсюдження"

СПОРТ

Спортова школа закінчилася на Союзівці

Провідники та тренери з учасниками першої сесії Спортової школи „Чорноморської Січі“.

Омелян Твардовський

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк, – Святкове закінчення спортового вишколу юнацтва відбулося 3 серпня на Союзівці. У цьогорічному вишколі взяло участь 139 юначок і юнаків у двох сесіях з різних штатів США і троє з України. Вишкільні програми проходили з чотирьох ділянок спорту, а у вільний час професійні мисткині проводили лекції співу і деклямацій. Завдяки цим програмам юначки і юнаки вивчили українські пісні та деклямації. Протягом двох тижнів учасники Спортової школи „Чорноморської Січі“ провели дві вечірки та дві ватри, дали два концерти вивчених пісень, взяли участь в Українських спортових іграх молоді, в яких здобули значну кількість золотих, срібних і бронзових медалів. З нагоди спортових ігр учасники відвідали дружній спортовий табір Спілки Української Молоді (СУМ) на оселі в Еленвілі, Ню-Йорк, і теж дружньо приймали у себе понад 80 учасників спортового табору СУМ, з якими брали участь у спортових іграх молоді.

В проводі цьогорічної Спортової школи під керівництвом голови Українського спортово-виховного товариства „Чорноморська Січ “ Омеляна Твардовського були Дмитро Куривчак – директор і головний опікун, Ярослав Твардовський – адміністратор, Таїса Бокало – опікунка дівчат, опікуни Павло Козак – інструктор плавання, головний інструктор копаного м'яча Роб Говел (з Англії), його асистент Захар Бакун, Оксана Куривчак – головна інструкторка відбиванки, її асистентка Іванка Гриник, д-р Олег Слупчинський – інструктор тенісу, асистенти-тренери Л. Мартинець і Орест Пиндус. В другій сесії тренерами тенісу працювали Зеня і Любко Олесницькі, Іннеса Декайло і Оксана Телепко були інструкторками співу і деклямації.

Учасники вишколу з тенісу.

Відзначення пропам'ятними плякетами головних працівників Союзівки.

Під час святкового закінчення вишколу усі одержали ювілейні трофеї і примірник журналу „Наш спорт“, а Андрій Петрина одержав додаткову цінну нагороду від колишнього спортовця, а тепер провідного діяча Кредитової спілки „Самопоміч“ Ігоря Ляшка, який передав привіт і чек на фінансу підтримку від кредитівки. Нагороди найкращих таборовиків одержали Катерина Трохимчук і Матвій Макей. В часі святкової програми були теж відзначені пропам'ятними плякетами головні працівники Союзівки – управитель Нестор Паславський, секретарка Соня Семанишин і головний кухар Андрій Соневицький.

Сміливці перепливли Дніпро

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – 9 серпня відбувся шостий міжнародний заплив через Дніпро. Плавці, серед яких були професіонали та любителі, подолали 10 кілометрів відстані. Старт було дано на лівому березі Дніпра, поблизу села Чапаєвки, а фінішували у Черкасах. Кинути виклик такій відстані зважилося понад 20 учасників, серед яких був німець Томас Реез – не лише плавець, а й один з ініціяторів запливу, а також один з основних його спонзорів. Разом з ним приїхати на змагання до Черкас збиралося ще кілька німецьких плавців, однак через непросту нинішню ситуацію в Україні, відмовилися. Решта плавців була з Черкас, Києва, Одеси, Львова, Дніпропетровська. „Вперше на запливі було так багато учасників“, – зауважив один з організаторів запливу Микола Чалов.

Першим подолав відстань 17-річний Максим Климович з Черкас. Його час – 2 години 16 хвилин. Він лише на хвилину випередив відому плавчиню Катерину Сюткіну. Дівчина ще на перших кілометрах запливу вирвалася вперед, залишивши позаду всіх учасників, але буквально на фіналі М. Климовичу вдалося стати першим. Найстаршому плавцю, який подолав 10-кілометрову відстань, вже 62 роки. Петро Гемба приїхав до Черкас з Києва. Він був у воді 2 години 48 хвилин.

Одночасно з основним запливом відбулася естафета, відстань якої була розділена між командами з трьох осіб. На кожного учасника припадало трохи більше трьох кілометрів водної стихії. У запливі було 4 команди: одна – столична, решта – черкаські. Дніпро долали й діти, щоправда на значно менших відстанях – 150, 300 та 1,000 метрів.

Президент Федерації України з триборства Андрій Більда, який разом з головним суддею В'ячеславом Кудрявцевим проводив нагородження, зазначив: „Плавання на відкритій воді як вид спорту у Черкасах не представлене, але цьогорічний заплив став наймасовішим“.

Всім учасникам вручені нагороди та медалі. Найкращих плавців відзначали за віковими категоріями: окремо дітей і дорослих.

Фінішує переможець Максим Климович з Черкас. (Фото: Олександер Костирко)

Найбільша малоросійська...

(Закінчення зі стор. 7)

націю особистість, геть чужа їй ментально, морально й політично. Важко уявити Кім Ір Сена президентом Сполучених Штатів, а Адольфа Гітлера – прем'єром Британії. Ніколи фюрерові не вдалося б організувати Голокост, якби більшість німців (різною мірою) не була носіями антисемітизму.

Що ж стосується росіян, то тут порушувати питання про національну вину вважається зрадою і дикістю. Тут зформувався потужний комплекс національної невинуватости, адже у злочинах Російської імперії винний царат, у діяннях тоталітарної імперії – комуністи, посткомуністичної Москви – Борис Єльцин, В. Путін, кляті демократи, хто завгодно, тільки не російський народ, який ніколи ні за що не відповідає. Однак, у судовій практиці не відповідають ті, хто є неосудними й непритомними.

Захмарні рейтинґи В. Путіна є результатом підтримки його політики десятками мільйонів звичайних громадян, що таким чином мимоволі беруть на себе відповідальність за її результати. Ніколи В. Путін (котрий не раз, як усі тирани, демонстрував свою залежність від настроїв юрби) не загарбав би Криму, якби знав, що російському народові це не сподобається, не став би воювати на південному сході України, якби бачив, що росіян це дратує. У цьому сенсі він дуже нагадує Гітлера – навіть більше, ніж Сталіна. Той був типово азійським деспотом і потребував тільки страху підконтрольних мас: бояться – значить шанують, люблять. Гітлер і Путин – тирани більш західнього штибу, такі потребують народної любови, екстазу мас, постійно підживлюються їхньою енергією. Як відомо, Гітлер дуже довго не запроваджував у Німеччині режиму тотальної війни (навіть коли в тому була реальна потреба), бо це могло не сподобатися німцям. Сталін таких забобонів не мав.

В. Путін наразі робить те, що подобається росіянам. Не тільки сам диктатор, а й мільйони пересічних росіян уважають існування окремої української нації вигадкою ворогів Росії, а Українську державу – помилкою історії, непорозумінням. На думку В. Путіна та його співвітчизників, Україна не має права на існування як суверенна й незалежна держава. Тому російське суспільство (за винятком невеличкої купки людей) легко проковтне будь-які злочини Кремля проти нас. І щодо цього ми не повинні мати ілюзій. Нинішня Росія, без жодного перебільшення, вже є фашистською державою (це не образа, а констатація факту). Звісно, кожна фашистська система має національні особливості. Наприклад, китайські комуністи свою сучасну модель називають „соціялізмом з китайською специфікою".

Путінська держава – це фашизм зі специфікою російською. До речі, його коріння не обов'язково шукати десь у Німеччині чи Італії. Як зазначав російський філософ і православний священик Георґій Федотов, „залишається фактом інше – що структура фашистської держави, як і методи терору, створені Леніним, і були просто пересаджені на европейський ґрунт". Він таки стверджував: „Для самої Росії насильницьке продовження імперського буття означало б утрату надії на її власну свободу... Як за московських царів самодержавство було ціною, що її сплатили за експансію, так фашизм – єдиний устрій, що здатен продовжити існування каторжної імперії". Саме це ми зараз спостерігаємо.

Але як українцям позбутися своєї найбільшої ілюзії щодо „братерства" і „дружби" з історичним ворогом? Зрештою, не кажучи вже про історію, за 22 роки незалежности ні від кого Київ не мав стільки проблем і неприємностей, як від Москви. Однак, абсолютна більшість у нашому суспільстві не бачила очевидного: що загроза Україні виходить не від НАТО, не від Польщі, не від США, а від Росії, що була, є і лишається єдиним реальним ворогом українців. Отже, ця основна частина нашої нації виявилася сліпою.

Найнебезпечніше те, що носіями проросійських ілюзій є представники української керівної еліти, починаючи з Петра Порошенка. І навіть трагічні події 2014 року тут мало що змінили. Вищі начальники в Києві все ще сподіваються, що В. Путін схаменеться, психічно одужає, змінить ставлення до України на краще. Це геть абсурдні очікування.

Та й проблема не тільки в одному лише політику, який „ла-ла-ла-ла". Є ще колективний Путин – російський народ, який стоїть могутнім муром за всіма авантюрами свого ватажка. Зрештою, не буде цього Путіна – його співвітчизники знайдуть собі іншого... Схоже на те, що остаточна зформованість і визначеність української нації неможлива без самовизволення від цієї страшної своїми наслідками проросійської ілюзії. Наших людей на південному сході вбиває аж ніяк не „друг" і не „брат", і за східним кордоном живе зовсім не наш симпатик. Визнавати цей факт прикро, але треба в ім'я власного виживання. Якщо тепер українці не усвідомлять, чим насправді є для них Росія, то всі наші жертви у війні 2014 року є даремними...

(„Український тиждень", 27 липня)

Ігор Лосєв – політолог, доцент Національного університету „Києво-Могилянська академія".

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
запрошує на доповідь, яку виголосить

ТІМОТІ СНАЙДЕР
історик, автор, лектор,
один з провідних експертів
з питань Центральної та Східньої Европи

Україна, Росія та Европа на переломному етапі?

понделіок, 8 вересня 2014 року, о 7-ій год. веч.

Опісля прийняття, на котрому автор підписуватиме книжки.

Вступ 10 дол.

The Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, NY 10075

Вітаємо з Днем Народження!

Сьогодні рівно сто
В житті Твоїм минає
А скільки їх буде на шляху
Про те ніхто не знає
Прожила Ти своє життя
В здоров'ї, злагоді, й спокою
В дальшому Тобі
Усі цього бажаєм
А Ангел Хоронитель
Нехай Тебе завжди оберігає

З любов'ю та повагою до Тебе
Твої внуки Данило і Андрій
Та синова Оксана

Врожайний полудень...

(Закінчення зі стор. 2)

Друґета".

Остання велика і заслужено вже оцінена (вдостоєна декількох нагород в галузі науки і культури) – згадана вище „Історія України від найдавніших часів до 1648 року", видана цього року Київським видавництвом „Знання". Це 782-сторінковий навчальний посібник для університетів України. Як свідчить анотація, він „…містить системний огляд подій від появи перших людей на території України до 1648 року. У чотирьох частинах послідовно розглядаються десятки племінних спільнот, протодержавних утворень і держав; велична давньоруська цивілізація, її історія і культура; доля українських земель в умовах кількавікового переділу давньоруської спадщини сусідніми державами; становлення і розвиток такого унікального феномену української історії, як козацтво. Особлива увага приділяється розвоєві матеріяльної і духовної культури, визначним персоналіям, перебігові військових змагань. Розглянуто реґіональні особливості історичного розвитку, окремі розділи присвячено Закарпаттю, Буковині, Кримові".

Виступаючи на презентаційному обговоренні фактологічних і мовно-літературних особливостей цього визначного, позначеного яскравою авторською індивідуальністю і водночас фундаментального в науковому розумінні твору, директор Закарпатської філії Київського видавництва „Знання" Галина Малик розповіла, що про цей навчальний посібник вона мріяла останні дев'ять років і весь час запитувала професора С. Федаку, коли він віддасть рукопис в руки редактора. Але процес написання і не міг бути скорим, оскільки підручник від першої до останньої сторінки створений однією рукою, ерудицією однієї людини. „Це величезна, титанічна праця. Наше „затабачене" Міністерство освіти і науки знайшло було у цій книзі „русофобські настрої". Дуже боялося, що у книзі міститься ряд конфліктних моментів і тез, які зачіпали історію України та Росії і не збігалися з позицією міністра Д. Табачника і його чиновників", – сказала Г. Малик.

Після презентації в Ужгороді неможливо було не скористатись з нагоди і не попросити проф. С. Федаку відповісти на пару запитань.

– Що саме спонукало Вас до створення ще однієї „Історії України", якщо взяти до уваги, що їх, починаючи від „Історії русів", є вже декілька десятків, і за багатьма стоять загальновідомі імена – Михайла Грушевського, В'ячеслава Липинського, Дмитра Дорошенка, Івана Крип'якевича, Михайла Брайчевського, Петра Толочка, Ореста Субтельного, Івана Лисяка-Рудницького та багатьох інших?

– „Історій України" ніколи не буде забагато, тому що ніхто ніколи не запропонує такої реконструкції минулого, до котрої вже нічого не можна було б додати. Моя праця випливала з потреби вищої школи України в комплексному посібникові для студентів, який допоможе їм побачити і зрозуміти минуле в єдиному руслі і водночас буде цілком вільним від так званої вульгарно-соціологічної школи, спадщина якої все ще дається взнаки в нашій історичній науці.

– Що можна вважати принципово новим у цьому посібникові?

– Передусім, мабуть, широкий фактологічний матеріял, що стосується різних реґіонів України, зокрема Закарпаття і Криму. Драматичні події у Криму я сприйняв боляче не тільки загалом, а й через призму цієї книжки. Кримові там відведено дуже велике місце при розгляді більшости тем. Це перший з українських історичних курсів, де окремий розділ присвячено Кримському ханству, де є пару підрозділів про Боспорське царство, а також про багато інших історичних реалій півострова. Тому його тимчасова окупація робить ці сторінки ще актуальнішими для українських студентів. Уперше ґрунтовно вписано в загальноукраїнський контекст давню і середньовічну історію Закарпаття (а також загалом ще менш згадуваної Буковини) – це теж окремий розділ, з масою конкретних дат, подій, пам'яток тощо. За нинішніх умов, коли на Великій Україні про цю свою окраїнну землю студенти знають зовсім небагато, така увага вповні виправдана.

Моєю спеціяльною метою була увага до культурної історії. Адже маємо вражаючу культуру, причому не тільки народну, селянську, фолкльорну (про це писали і в радянські ще часи), а й професійну, елітарну, про яку майже не згадувалося. Тому книжка містить окремий розділ про культуру XIV-XVI ст., окремо – про XVI-XVII ст. Там значний пласт конкретних даних про замки, храми і монастирі, цивільну архітектуру відповідних періодів, про музику, іконопис, книжкове мистецтво, гравюри тощо. Для студента це будуть певні відкриття.

Також Литовська доба (1340-1569) у наших підручниках зазвичай подавалася скоромовкою, аби по швидше перейти до козацтва. Тут же про неї мовиться детально – з широким оглядом економічних змін, соціяльної структури тогочасного українського суспільства, змін у законодавстві (Литовські статути, аналогічні польські документи). Ретельно розглядаються литовсько-московські війни, характеризуються литовські князі і їхні намісники на українських землях.

– В колах істориків точаться суперечки з приводу „нормативної", „альтернативної", „етноцентричної", „постмодерністської", „мітологізованої", „романтизованої" історії України. Що Ви про це можете сказати?

– Історики – також люди, і ніщо людське їм не чуже – в тому числі й суб'єктивність світорозуміння. Тому й виникають „альтернативні" тлумачення минулого, а від них вже недалко й до антиетноцентричних і постмодерністських, в яких легко можна втратити відчуття сенсу людської історії. Звичайно, Україна – це лише одна з країн світу, і кожна країна, як кожна людина, має своє і в чомусь неповторне минуле. І якщо ми ми поставимося до нього з усією можливою об'єктивністю, то воно якоюсь важливою мірою і залишиться етноцентричним, українським.

Наприкінці – приємна нагода: від імені читачів „Свободи" вітаємо проф. Сергія Федаку з 50-річчям від дня народження, котре припадає саме на сьогодні, 22 серпня.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

В пам'ять академіка Веніяміна Сікори

Іван Сікора

Св. п. Веніямін Сікора (1940-2004).

10 років тому, 10 серпня 2004 року, відійшов у вічність Веніямін Сікора (1940-2004), який був одним з небагатьох експертів в Радянському Союзі з західніх економічних теорій. Йому доручили керувати групою провідних економістів, що розробляла теорію переходу від соціалізму до капіталізму в СРСР на основі світових досягнень економічної науки. Згодом він керував спеціяльною місією в Швеції. Для багатьох наукових та партійних кадрів тогочасної радянської України така співпраця викликала просто подив, заздрість і нерозуміння.

Вже на початку 1990 року він був першим українським економістом, який був запрошений в США і Канаду для виступів у провідних університетах, в тому числі і в Гарвардському університеті, які дали змогу чільним політикам та економістам світового маштабу, українській діяспорі, краще зрозуміти те, що відбувалося в тогочасній Україні та чого хотіли в ті буремні часи українці.

Результатами поїздки стала відома в той час стаття В. Сікори в провідному американському науковому виданні „Гарвард інтернешенал ревю" та переклад українською мовою книги-бестселера професора Гарвардського університету Яноша Корнаї „Шлях до вільної економіки", з передмовою В. Сікори. З особливою теплотою В. Сікора згадував зустрічі з проф. Іваном Яворським та його батьками, Тетяною Симиренко, Михайлом Лазуровичем та багатьма іншими щирими українцями.

У 1990 році В. Сікору запросили взяти участь у підготуванні Програми переходу України до ринку. Згодом у газеті „Молодь України" він опублікував свій скорочений проєкт програми, яка відображала тодішній стан економічної науки і практику реформ в Польщі.

Розроблена цілісна економічна програма була запропонована В. Сікорою тодішньому керівництву Народного Руху. Однак, тодішній Рух прийняв догматичні неоліберальні погляди, які на той час вже втратили навіть пропаґандистське значення. В кінцевому рахунку це привело до політичної поразки Руху перед номенклатурними силами, що зуміли адаптуватися до нових економічних умов. Також це привело до посилення мафіозно-тіньових сил, які, вміло використовуючи неоліберальну риторику, пройшли етап „дикого" первісного накопичення капіталів та забезпечили його леґалізацію, перетворившись в кінці 1990-их років у могутні клани, які стали безпосередньо впливати на політичне та культурне життя України.

В наукових працях та в громадсько-політичному житті аж до 2004 року В. Сікора робив все, що від нього залежало, щоб показати важливість забезпечення влади закону та сильної держави в економіці, пріоритету духовно-культурних цінностей над прагматичною наживою. Численні публікації яскраво підтвердили відданість В. Сікори його науковій та громадянській позиції.

Зокрема в 1989-1991 роках професор Київського інституту культури В. Сікора був ініціятором реформування та українізації процесу викладання в інституті. Такий прояв його громадянської позиції скінчився тим, що йому не подовжили контракту на посаді професора і змусили покинути інститут.

У 1992 році В. Сікора був запрошений до Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка на посаду професора катедри міжнародних економічних відносин. Він мріяв створити окрему катедру міжнародних валютно-фінансових взаємин. Його ініціятиву підтримували голова Національного банку України Віктор Ющенко та інші відомі в Україні люди. Однак, цій мрії так і не судилося здійснитися.

Важливою подією економічного та політичного життя України стала організована В. Сікорою в грудні 1994 року міжнародна конференція з проблем економічних трансформацій, на яку зібралися понад 20 відомих у світі економістів.

Свідченням визнання наукових досягнень В. Сікори стало його запрошення в 1994 році до Великої Британії. Він став першим з України гостем-дослідником Британської Академії наук на запрошення британських академіків, читав лекції в Університеті Глазґо та Лондонському університеті.

З 2000 року В. Сікора був професором Національної академії управління та директором Інституту міжнародної економіки, фінансів та цивілізацій. Останнім маштабним в науковому сенсі проєктом В. Сікори стало проведення представницької міжнародної наукової конференції „Політична економія розвитку перехідних суспільств (ґлобалізація та економічна система Україні)" 15 листопада 2003 року в Києві.

В. Сікора був засновником та академіком Академії наук Вищої школи України. В різні часи був радником голови Національного банку України, голови та комісій Верховної Ради.

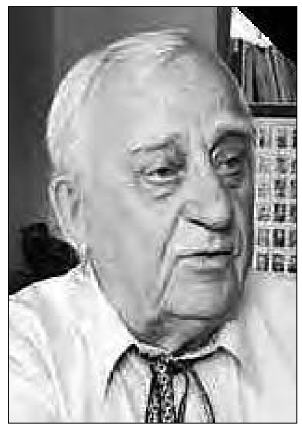
На міжнародному рівні свідченням визнання авторитету В. Сікори було його членство в Королівському економічному товаристві (Британія), Европейській економічній асоціяції, Европейській асоціяції еволюційної політичної економії, Европейській асоціяції порівняльних економічних систем та інших міжнародних наукових товариствах та асоціяціях.

В. Сікора був автором понад 200 монографій, статтей та інших публікацій в Україні, Росії, США, Канаді, Швеції, Польщі, Хорватії, Німеччині та інших країнах, доповідачем на численних міжнародних економічних конференціях в США, Данії, Словенії, Німеччині, Угорщині, Хорватії, Греції, Польщі, Великобританії та інших країнах. Він володів англійською, німецькою, шведською, французькою та рядом слов'янських мов.

Пам'ятаючи про економіста В. Сікору, ми пам'ятаємо і про ту Україну, за яку він боровся. Пом'янемо та згадаємо видатного українського економіста та патріота незлим тихим словом.

Помер ветеран УПА Іван Губка

Марта Осадца

Св. п. Іван Губка

ЛЬВІВ. – 11 серпня помер ветеран українського визвольного руху Іван Миколайович Губка („Недоля"). Він народився 24 березня 1932 року в присілку Губки Львівської области, з юності зв'язав своє життя з Українською Повстанською Армією, за що в 1948-1957 роках відбув своє перше ув'язнення. Учасник Норильського повстання. Після звільнення здобув вищу освіту у Львівському торгово-економічному інституті, але не припинив боротьби за волю України. Був членом Українського національного фронту, створеного останнім крайовим провідником ОУН (б) в СРСР Зеновієм Красівським, брав участь у випуску та розповсюдженні журналу „Воля і Батьківщина". Засуджений, перебував в ув'язненні в 1967-1978 роках.

Після звільнення брав активну участь в політичному та громадському житті України, був одним з засновників Товариства політичних в'язнів і репресованих України, Братства ветеранів УПА. Заснував леґальне видання журналу „Воля і Батьківщина", у якому відновив усі матеріяли підпільних видань.

Зберіг для нащадків правду про визвольну боротьбу у виданнях „Перемога і трагедія", „У царстві сваволі", „Крах більшовицької імперії", „Унівська битва", „Дорогою боротьби", „Правда про Норильськ" та інших.

Загін "Червона Калина"
5-ий Курінь УПС і 23-ий Курінь УСП

Ділимося зі всіма братчиками Загону та пластовими друзями сумною вісткою, що у вівторок, 12 серпня 2014 року, відійшов на Вічну Ватру наш братчик

св.п.

пл. сен. кер. Юрій Струтинський

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 15 серпня 2014 року, в Aston-Basagic Funeral Home, Hunter, N.Y., та в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері в суботу, 16 серпня 2014 року.

Дружині Наталці, синам Ігореві, Орестові й Петрові та всій родині складаємо наше глибоке співчуття.

Старшина Загону

Рада Директорів
Українського Спортового Клюбу в Ню-Йорку
діляться сумною вісткою з членами та Українською громадою, що 25 липня 2014 року відійшов у вічність

св. п.

Ярослав Томоруґ

колишній член Ради Директорів та громадсько-спортовий діяч.

Рада Директорів УСК-у висловлює глибокі співчуття дружині Марії та всій родині.

Вічна Йому пам'ять!

Відділ реклями – 973-292-9800, дод. 3040